

4 П'ятирічна історія артилерійської бригади знайшла відображення у світлинах на виставці «Гарматний ешелон», яку цими днями відкрили в Тернополі

6 Лоукостери, які працюють на українському ринку, провадять агресивну політику щодо завоювання потенційних пасажирів — квитки на рейси стають дедалі дешевшими

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

П'ЯТНИЦЯ, 25 ЖОВТНЯ 2019 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№204 (6567)

ЦИТАТА ДНЯ

ЯКІВ СМОЛІЙ:

«Макропрогноз, який ми оприлюднюємо, передбачає підписання угоди з Міжнародним валютним фондом й отримання траншу цього року».

Голова Нацбанку про те, що влада розраховує на продовження співпраці з МВФ

Європейський шлях Держгідрографії

Фото Володимира ЗАКІ

Людина має право!

ПРІОРИТЕТИ. В Україні започатковано новий проєкт Ради Європи «Розвиток соціальних прав людини як ключовий чинник сталої демократії в Україні». Це перший та єдиний проєкт Ради Європи, сфокусований виключно на соціальних правах людей. Мета ініціативи — допомогти українській владі посилити розвиток соціальних прав у державі. «Цей проєкт розглядаємо як велику підтримку, оскільки його пріоритети збігаються з пріоритетами міністерства, прописаними в Плані діяльності уряду. Хочемо працювати не лише з наслідками, а й причинами потрапляння людей у складні життєві обставини. Щоб взагалі не допускати кризових ситуацій», — цитує слова міністра соціальної політики Юлії Соколовської пресслужба відомства.

Пріоритетні напрями роботи в межах проєкту такі: права дітей, права осіб з інвалідністю, права людей похилого віку. Активна фаза проєкту розпочнеться 1 листопада і триватиме два роки. За цей час планують удосконалити нормативну базу щодо соціальних прав людини відповідно до європейських стандартів, передбачених Європейською соціальною хартією.

ЦИФРА ДНЯ

22,9 млрд дол.

становить поліпшений прогноз НБУ щодо рівня міжнародних резервів на кінець 2019 року. Раніше прогнозували 21,7 млрд доларів

АКТУАЛЬНО. Протистояння агресорові, модернізація та інновація — головні сегменти діяльності держустанови

Культурна спадщина повертається

РАРИТЕТ. Факсимільне видання унікального середньовічного рукописного Реймського Євангелія побачило світ в Україні

Лариса ВЕЛИЧКО
для «Урядового кур'єра»

У Національному заповіднику «Софія Київська» відбулася довгоочікувана презентація першого в Україні повного факсиміль-

ного видання Реймського Євангелія. Досі цю унікальну книгу, на якій присягали королі Франції, видавали в Україні лише частково — кириличну частину. Тепер відбувся повний факсимільний випуск. Нове видання має два томи. У пер-

шому відтворено сторінки рукописної пам'ятки обох частин — кириличної XI століття і латиничної XIV, тобто у тому вигляді, в якому вона зберігається нині у французькому місті Реймс. Другий том містить підсумки сучасного вивчення

цієї середньовічної книги українськими науковцями (палеографічні, мистецькі та мовні особливості, історію його створення, побутування). Під час пресконференції генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська» Не-

ля Куковальська зазначила: «Сьогодні одна з моїх мрій здійснилася: повернулася в Україну найдавніша рукописна пам'ятка, пов'язана з Києвом, Софійським собором, іменами видатних історичних постатей.

3

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 25 жовтня 2019 року

USD 2511.4112

за 100 доларів США

EUR 2794.6984

за 100 євро

RUB 3.9327

за 10 рублів

AU 373911.46

AG 4403.76

за 10 трійських унцій

PT 225022.44

PD 440250.38

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Інвестиційна привабливість України дедалі зростає

ПОЗИТИВНИЙ РЕЗУЛЬТАТ. Світовий банк оприлюднив рейтинг *Doing Business*, позиція нашої держави піднялася на сім пунктів

Наталя ПИСАНА
для «Урядового кур'єра»

Президент Володимир Зеленський під час закордонних візитів не втомлюється закликати іноземний бізнес інвестувати в Україну, наголошуючи, що наша держава має величезний потенціал для розвитку й працює над поліпшенням інвестиційного клімату. І ось з'явився новий аргумент, який глава держави зможе використувати для мотивації закордонного інвестора: підвищення позиції України одразу на сім пунктів у рейтингу *Doing Business-2020*. Тепер наша держава 64-та серед 190 країн.

Рейтинг Світового банку *Doing Business* — підсумок щорічного дослідження, що оцінює простоту ведення підприємницької діяльності за десятьма показниками. Оцінюють фактичне використання на практиці нормативних актів, які стосуються діяльності малих і середніх підприємств. Порівнюють умови регулювання підприємницької діяльності між країнами, що мотивує їх до ефективнішого регулювання і створює орієнтири для проведення реформ.

Отже, дослідження вказує на проблеми, які гальмують розвиток бізнесу, і визначає їхню при-

Інфографіка з сайту facebook.com/KabininUA

Згідно з даними звіту Світового банку, цьогоріч Україна поліпшила свої показники за шістьма з десятиндикаторів, які враховують під час складання рейтингу, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів. Найбільшого прогресу Україна досягла в компоненті «Захист міноритарних акціонерів», відкривши інформацію про кінцевих вигодонабувачів, і в компоненті «Отримання дозволу на будівництво», усунувши вимоги до найму незалежного проєктанта й інженера технагляду та запровадження подання повідомлень онлайн, а також зменшивши вартість дозволів на будівництво в межах Києва.

На підвищення позиції в рейтингу вплинули позитивні зміни за такими компонентами: «Підключення до електромереж» — спрощено підключення до електромереж, впорядковано технічні умови, впроваджено географічну інформаційну систему, поліпшено надійність електропостачання — запроваджено механізм компенсації відключення; «Міжнародна торгівля» — спрощено вимоги до сертифікації окремих промислових товарів; «Реєстрація майна» — підвищено прозорість системи управління земельними ресурсами та спрощено реєстрацію майна; «Доступ до кредитів» — поліпшено доступ до кредитної інформації через створення Національного реєстру кредитів у Національному банку України.

Коментар Прем'єр-міністра Олексія Гончарука у фейсбуці щодо підсумків рейтингу:

«Що це означає? Це позитивний сигнал для українських підприємців та «зелене світло» для іноземних інвесторів. І це лише початок! Ми продовжуємо роботу у цьому напрямку: три дні тому запровадили Кодекс про банкрутство, кілька тижнів тому — закон про стимулювання інвестиційної діяльності, активізуємо процеси дерегуляції. Упевнений, що такими темпами наша держава шляхом успішних реформ стане магнітом для інвестицій вже найближчим часом. Попереду ще багато роботи. Все буде добре».

Зміна відсотка посилить адресність

Любов ДМИТРЕНКО
для «Урядового кур'єра»

СУБСИДІЇ. 20 жовтня Кабінет Міністрів ухвалив постанову про спрощення умов призначення субсидій, у якій закладено зміну відсотка платежу у формулі призначення цієї державної допомоги з 15 до 20. Коментар з цього приводу днями надав Прем'єр-міністр Олексій Гончарук. А нині фахівці Міністерства соціальної політики надали докладніше роз'яснення, щоб соціально малозабезпечені люди не мали безпідставних побоювань, ніби держава перестане їх підтримувати.

У відомстві звертають увагу тих, хто вже отримує допомогу на сплату за житлово-комунальні послуги, що пункт про збільшення відсоткової ставки щодо субсидій набуде чинності лише з 1 травня 2020 року. Отже, на нинішній опалювальний сезон чинність постанови не поширюватиметься і все залишатиметься, як і раніше.

«Субсидії в цьому опалювальному сезоні не буде зменшено. У державному бюджеті на 2020 рік на ці цілі закладено понад 47,5 мільйона гривень. Цієї суми буде достатньо, щоб допомогти всім, хто потребує і звертається по такий вид допомоги. Цей крок спрямовано на посилення адресності, і він жодним чином не вплине на одержувачів субсидій з найнижчими доходами», — поінформував заступник міністра соціальної політики Віталій Музиченко.

Він звернув увагу українців, що зміна відсотка матиме наслідки лише для одержувачів субсидій з найвищими доходами, оскільки їхній розмір держдопомоги зменшиться. «Вивільнені кошти спрямують на розширення програми допомоги малозабезпеченим сім'ям, які мають доходи, менші за прожитковий мінімум. А це означає, що запроваджується ще один принцип — адресність. Перенаправити підтримку саме на тих, хто її насправді потребує», — наголосив Віталій Музиченко.

Фахівці міністерства зауважують, що принцип розрахунку субсидій зовсім не змінився і визначається індивідуально: що менші доходи домогосподарства (родини), то менша обов'язкова частка плати за комунальні послуги, отже більший розмір субсидії.

Наприклад, в опалювальному сезоні 2018—2019 років середній розмір платежу від доходу сім'ї становив 9,78% (хоч у формулі показник дорівнював 15%). При цьому понад 40% сімей сплачували лише до 7%, а ще 30% домогосподарств — 10% доходу. Тобто зміна у формулі з 15% до 20% не означає буквально такий відсоток сплати. За прогнозами, середній відсоток платежу буде на рівні близько 13,5.

Для уникнення безпідставних побоювань одержувачам субсидій слід запам'ятати, що формула працює і весь час чинності програми субсидій працювала так: що менші доходи людини або родини, то більшу допомогу їй надасть держава.

Які головні вороги бізнесу

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ. Бельгійські підприємці вважають такими бюрократію та недосконалі митні правила

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Створення привабливих умов для західних інвесторів — одне із пріоритетних завдань українського уряду. У цьому на зустрічі з представниками бельгійського бізнесу запевнив Посол України в Бельгії Микола Точицький. За його словами, намір української влади інтегрувати країну в ЄС і НАТО має не лише зовнішньополітичний вимір, а свідчить про прагнення Києва запровадити високі стандарти у всіх сферах суспільного життя, зокрема в економіці.

У зв'язку з цим імплементація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС залишається ключовим завданням для уряду. Микола Точицький наголосив, що пріоритети економічної інтеграції в ЄС включають спрощення митних процедур, підписання угоди про взаємне визнання сертифікатів відповідності на промислову продукцію (АССА), інтеграцію ринку електроенергії та газу, поліпшення транспортних зв'язків тощо. Посол повідомив бельгійських підприємців, що конкретним підсумком Угоди про асоціацію стали показники зростання українського

експорту у країни ЄС. «На сьогодні 42% нашої торгівлі припадають на Євросоюз», — оптимістично констатував дипломат.

Розповів Микола Точицький і про намір української влади скасувати наступного року мораторій на продаж землі і внести серйозні зміни до митного законодавства, на яке найбільше скаржаться іноземні інвестори. За його словами, завершення судової реформи і початок роботи антикорупційного суду дають західним бізнесменам гарантію, що будь-які серйозні проблеми, які виникають чи виникатимуть у них під час роботи в Україні, буде врегульовано в цивілізованому правовому полі.

Почесний консул України в Бельгії Кріс Бекерс у коментарі «УК» висловив думку, що зміни, які відбулися у структурі нового українського уряду, наприклад об'єднання міністерств економіки та сільського господарства, пришвидшать процес реформ, а нова конфігурація Кабінету Міністрів, підкріплена відповідними парламентськими комітетами, сприятиме ефективнішій співпраці виконавчого та законодавчого органів у розвитку державної політики.

«Веду активну діяльність як підприємець і знаю, що важливо отримувати конкретну інформацію, щоб керувати своїм бізнесом, тому нам необхідно мати чітке бачення, як розвиватиметься бізнес-клімат в Україні», — пояснив Кріс Бекерс.

А головний виконавчий директор компанії Frisomat, яка вже кілька років присутня на українському ринку, Кріс Оортс в розмові з «УК» підтвердив, що має високі очікування щодо команди Президента Володимира Зеленського. Frisomat буде у всій Україні великі сталеві споруди: ангари, склади, які використовують у промисловості й сільському господарстві. Тому в компанії очікують на зняття мораторію на продаж землі, що, на думку Кріса Оортса, сприятиме бізнесу. «Також сподіваємося на вдосконалення митних процедур, які справді створюють проблеми», — сказав він.

Генеральний менеджер бельгійської компанії Lalemant Trucking, котра займається вантажоперевезеннями у всьому світі, П'єр Поль Тілеманс вважає головною проблемою у веденні бізнесу в Україні бюрократію. «Маю чималий досвід роботи у кра-

їнах Східної Європи — наші офіси працюють у Польщі, Румунії, Росії, Чехії, Болгарії. Проте специфіка України полягає в тому, що її розвиток і поступ відбуваються надто повільно», — сказав бізнесмен у коментарі «УК». Окремо він наголосив, що ні урядовці, ні працівники митних служб ніколи не вимагали у представників його фірми хабарів. «Ми знаємо, що корупція в Україні існує, проте ніколи з нею не стикалися», — сказав він.

П'єр Поль Тілеманс радить українському уряду спрощувати умови для ведення бізнесу: «Нині для того, щоб бодай щось зробити в Україні, необхідно багато часу та паперової тяганини. Наприклад, для здійснення оплати у банку треба докласти чимало зусиль». Але попри це П'єр Поль Тілеманс вважає Україну хорошим ринком, навіть якщо треба почекати 3—5 років, щоб бізнес-клімат тут поліпшився. «Новий уряд і Президент можуть пришвидшити ці процеси. Знаю, що це важка робота, але сподіваюся, що її буде зроблено, і так Україна приваблюватиме більше підприємців та інвесторів», — наголосив бельгійський бізнесмен.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Культурна спадщина повертається

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Реймське Євангеліє — це найдавніша рукописна книга з бібліотеки Ярослава Мудрого, пов'язана з історією нашої держави.

Вона нагадала, що оригінал Євангелія зберігають у місті Реймс під Парижем у муніципальній бібліотеці Карнегі. А також зазначила, що разом з директором ТОВ «Видавництво «Горобець» Ганною Горобець мало ідею зробити проєкт народним виданням — за кошти меценатів. І це вдалося реалізувати, частину коштів отримали від Українського культурного фонду.

«Ми мріяли зробити повну факсимільну копію, що має і кириличний, і латиничний текст — так, як оригінал у бібліотеці. Півтора року витратили на те, щоб отримати угоду. Нам дали дозвіл на випуск тисячі примірників, але не для комерційного розповсюдження, а для дарування бібліотекам в Україні, — зазначила очільниця «Софії Київської». — Ходить багато чуток про походження Реймського Євангелія, тому ми поставили за мету ще раз перевірити історію книги. Над цим працював колектив науковців на чолі з В'ячеславом Корнієнком, доктором історичних наук, заступником гендиректора НЗ «Софія Київська». У цьому виданні по-новому прописано історію Євангелія, щоб ні в кого не виникло сумнівів щодо його походження саме зі скрипторію Софійського собору».

Під час презентації видання Реймського Євангелія у «Софії Київській» актори вдало відтворили історичні сцени з життя давнього Києва

Біблію Анни Ярославни тепер можна побачити не тільки у Франції

Доктор філологічних наук, професор Житомирського держуніверситету ім. Івана Франка Віктор Мойсієнко зазначив, що знайомство з оригіналом дало змогу дійти висновку: «Це руська пам'ятка, писана в Києві, переписана князином. Думаю, що відтепер Реймське Євангеліє поглибить христотаті, історію української мови, історію української літературної мови до першої половини XI століття. Тож студенти-філологи, істори-

ки можуть посылатися на цю пам'ятку».

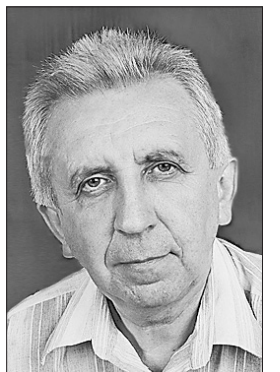
На сьогодні вийшло 300 примірників Реймського Євангелія, які подарують бібліотекам, меценатам, чотири відправлять до реймської бібліотеки. На випуск решти 700 штукатимуть благодійницькі кошти.

У Національному заповіднику «Софія Київська» відбувся вечір-презентація видання, куди запросили меценатів, які долучилися до збирання коштів. Вагомий вне-

сок у нього зробила зірка світової оперної сцени Вікторія Лук'янець благодійними концертами в Софійському соборі, тож символічно, що завершився захід її співом.

25 жовтня починається серія презентацій у Франції, зокрема в Посольстві України у Франції, в Реймсі, а найбільша — у Сен-Лісі, де жила донька Ярослава Мудрого Анна Ярославна. Потім відбудуться презентації в Острозі, Львові, Житомирі, Ніжині, Глухові.

ПРОШУ СЛОВА!

«Говорить Київ!»
А хто чує?Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Хто про що, а я знов про своє — про радіо. Так-так, саме про те радіо — дровове, застаріле, архаїчне, яке вже давно віджило своє і до якого всім байдуже, крім купки дрімучих пенсіонерів: чіпляються за нього, як реп'яхи при дорозі, бо, бачите, з нудьги і безділля більше нічим зайнятися.

У цьому, може, і є певне перебільшення, однак незначне. Бо кому-кому, а дрововому радіо останніми роками дістається особливо. Щоправда, не від слухачів, які навпаки, всіляко обстоюють своє право на отримання радіоінформації, а від тих, хто керує ним — ПАТ «Укртелеком». Воно настільки наполегливо переконує своїх абонентів у непотрібності, зайвості й майже шкідливості радіоточок, що інколи сам мимоволі замислюється: а може, справді став настільки давнім і покритий інформаційним мохом, що час пристати до думки Укртелекому і собі взятися ганити оте непотрібне радіо?

Однак подумаю-подумаю і доходжу іншого висновку: всі оті так звані невідпорні аргументи, м'яко кажучи, від лукавого і аж ніяк не відповідають дійсності. Бо сам могу назвати щонайменше десяток-другий родичів, знайомих, друзів у Сумах і в області різного віку, які обома руками підтримують функціонування радіоточок. І вони, і я маємо інші джерела отримання інформації — сучасні пристрої, однак...

Однак чому хтось нав'язує нам, радіослухачам, власну версію того, де, кого і як слухати чи дивитися? Чому людина не може обрати для себе той ЗМІ, який їй зручніший, дохідливіший, прийнятніший, зрештою, якому вона найбільше довіряє? Хто взяв на себе право диктувати громадянам власну думку? Навіщо опускати до рівня плінтуса сервісне обслуговування радіоточок, щоб слухач добровільно відмовлявся від них, сажаючи такої уваги?

Запитую себе і не знаходжу відповіді. Адже віднедавна сталося так, що у схожих ситуаціях людина залишається сам на сам із собою, бо перед нею у кращому разі щось на кшталт автовідповідача, який монотонно повторює завчену мантру, або ж порожнеча без будь-якого відлуння.

Пошлюся на власний досвід. У сумській квартирі радіоточкою користуюся майже 40 років і жодного разу не пошкодував. Ось тільки впродовж кількох останніх років радіо почало, правду кажучи, діставати. То зовсім замовкає, то шипить-тріщить, що не розбереш жодного слова, то ледь шелестить щось пошепки — коли увімкнено холодильник, нічого не чути. Спершу все списували на буревій, що трапився кілька років тому, а тепер?

У таких ситуаціях не витримує і телефоную до ремонтників. А тут — сервіс на базі автовідповідача, який доволі суворим жіночим голосом відразу нагадує про... буцімто борг у користуванні радіоточкою і називає суму.

Першого разу такий перебіг розмови трохи ошелешив і змусив шукати квитанції про сплату. Знайшов і перевінив усі — жодної копійки боргу. І це попри те, що впродовж кількох місяців радіо працювало не більш як два-три тижні.

Звісно, можна було б виявити принципівість і обстоювати своє право на якісну послугу і не платити за те, чого не отримував. Однак вирішив не псувати нерви ні собі, ні укртелекомівцям. Хоч, за великим рахунком, вони могли б самостійно зменшити суму, бо чудово знають, коли точка мовчала. Утім, це з розряду маревного побажання. А далі більше. На усунення несправності радіомайстри беруть від 12 годин до трьох робочих днів. Наприклад, якщо замовлення отримано в першій половині середи, то... Авжеж, чекай до понеділка. І то якщо все складеться добре, бо у вересні довелося телефонувати майже десяток разів.

Хтось може подумати: та хіба це проблема? Адже є комп'ютери, телевізори, смартфони, в яких можна все почути-побачити. Так, є. І все можна почути-побачити. Однак радіо виконує значно ширші функції, ніж умовний співрозмовник на кухні під час приготування ранкової чи іншої кави. І навряд чи є сенс знову товкти воду в інформаційній ступі, вкотре повторюючи про стратегічне значення радіоточок для цивільного оповіщення населення чи просто як зручне і доступне джерело інформації власного національного походження, а не чийогось привнесеного. Врешті, перефразовуючи поета-класика, якщо хтось клопочеться радіоточками, то, вочевидь, комусь це потрібно.

Ось тут, схоже, і гвіздок забито. Бо не випадково чинять такий безпрецедентний тиск саме на радіо, щоб слухача позбавити масового і соціально доступного джерела подачі інформації — неупередженої, об'єктивної, своєї. Недавно тишчим-нишком заціпило другу і третю кнопки, на яких працювали національні радіопрोगрами «Промінь» і «Культура». Виходить, слухачі ковтули цю пігулку, а тепер надійшла черга першої загальнонаціональної програми.

Справді, є не просто економічні, а значні економічні труднощі в обслуговуванні радіомережі, яка застаріла і потребує докорінного оновлення. Але хто і коли ударив у державі на сполох, щоб навести лад у національному радіопросторі? Чому не узялися за модернізацію наявної мережі із залученням коштів з різних фінансових джерел? Переконалий, що ініціатива знайшла б підтримку не тільки серед пенсіонерів, хоч вони також такі самі люди, як інші, і рано чи пізно більшість громадян безповоротно стає ними.

А коли всі мовчать, зокрема і радіо, то й маємо те, що маємо. То що? Здаємо (чи віддаємо-передаємо-даруємо) інформаційний радіопростір?

І дихати важко, і не видно нічого...

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ДОВКІЛЯ. Туман чи смог? Підвищена вологість чи причини техногенного характеру? Чим узагалі ми дихасмо в період цього горічного бабиного літа, яке триває в Україні напролюд довго? А ще й синоптики застерігають про надзвичайну пожежну небезпеку, навкруги палять листя, горять торфовища... Такі невеликі думки турбують нині багатьох співвітчизників.

Що ж насправді, офіційно відповіли у Гідрометцентрі. За його даними, стан повітря в Україні відповідає допустимим показникам, притаманним цій порі року. Тобто підстав для паніки стосовно значного забруднення повітря немає.

Утім, загалом повітря в українських містах назвати чистим і безпечним язык повертається назвати далеко не завжди. Фахівці Гідрометцентру раз по раз фіксують значні викиди в повітря у промислових містах, зокрема Маріуполі, Дніпрі, Кам'янському й Запоріжжі. Основним джерелом забруднення атмосфери стають викиди підприємств, а в інших містах — переважно автомобільний транспорт.

Нині рятувальники продовжують боротьбу із шістьма

осередками тліної торфу в Житомирській, Київській, Полтавській, Чернігівській та Черкаській областях на загальній площі 9,68 га. ДСНС і місцева влада залучили до гасіння пожеж 79 осіб і 26 одиниць спецтехніки.

Де ж саме горить і на яких площах? На Житомирщині поблизу села Озеряни Олевського району існує півгектарний осередок небезпеки. Поблизу села Білівці Лубенського району на Полтавщині проблему ліквідовують на 2,6 га. На Київщині виявили два осередки: поблизу села Бобрик Броварського району площі 0,13 га та біля села Старе Бориспільського району на площі півгектара.

П'ять гектарів створили проблему в Чернігівській області поблизу села Нові Боровичі Сновського району. А на Черкащині біля села Білозір'я Черкаського району існує осередок тління на площі 0,95 га.

Рятувальники ДСНС вживають максимальних заходів для ліквідації пожеж на торфовищах, запевняють у відомстві.

Уряд розв'язуватиме проблему забруднення повітря комплексно. У координації з місцевою владою та контролюючими органами має бути налагоджено систему автофіксації небезпечних викидів на підприємствах. Інформація має бути до-

ступною онлайн для всіх громадян.

Додатково буде посилено контроль за дотриманням екологічного законодавства. У боротьбі з автомобільними викидами головним завданням місцевої влади стає розвиток інфраструктури громадського транспорту. Ці заходи — серед пріоритетів Програми діяльності уряду, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів.

Спалювання сухого листя призводить до погіршення людського здоров'я та забруднення повітря, води й ґрунту. У процесі горіння виділяється небезпечна речовина, що може спричинити рак, — бензопірен. Дим виділяє діоксини, а листя, що тліє, — чадний газ. Ця отруйна речовина блокує постачання кисню до тканин організму, спричиняючи щонайменше кисневе голодування.

Підраховано, що після спалення тони листя в повітря потрапляє 30 кг чадного газу. Це призводить до зникнення певних видів тварин і загибелі комах. Адміністративний кодекс передбачає покарання за паління сухого листя: штраф від 340 до 1360 гривень для громадян; від 850 до 1700 гривень — для посадових осіб. Та цього кому-

мало хто боїться. Тож громадян, які стали свідками такого неподобства, влада просить звертатися до правоохоронців і пожежної служби.

У період скупчення диму слід дотримуватися таких рекомендацій для зниження негативного впливу на організм. У приміщенні слід щільно зачиняти вікна й двері, димоходи, вентиляційні люки, вхідні двері, використовувати засоби захисту органів дихання. Поза приміщенням потрібно утримуватися від зайвого фізичного навантаження; вранці уникати перебування на повітрі (у цей час найвища концентрація смогу); захищати органи дихання засобами індивідуального захисту; уникати знижених ділянок місцевості (долін, ярів, підвалів); не вживати алкогольних напоїв і не курити; за наявності хронічного захворювання чітко дотримуватися рекомендацій лікаря.

Якщо хтось відчув подразнення очей (почервоніння, набряклість); ускладнення дихання, біль у грудях, головний біль, запаморочення, загальну слабкість організму, ускладнення проявів хронічних захворювань легенів (астми, емфіземи), слід негайно звернутися до сімейного лікаря, педіатра або терапевта. У разі сильного отруєння — до швидкої медичної допомоги.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 23 жовтня 2019 р. № 881
Київ

Про внесення змін до Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Внести до Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 р. № 8 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 3, ст. 92; 2013 р., № 2, ст. 38; 2015 р., № 22, ст. 608), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 23 жовтня 2019 р. № 881

ЗМІНИ.

що вносяться до Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі

- У пункті 1 слово «регіональним» виключити.
- Пункт 4 після слів «адвокатського об'єднання» доповнити словами «та включений до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу».
- У додатку 1 до Порядку і умов:
 - слово «регіонального» виключити;
 - у пункті 2 слово «центру» замінити словом «центрів»;
 - у пункті 5:
підпункти 8 і 9 викласти в такій редакції:
«8) негайно повідомляти центру про:
виникнення конфлікту інтересів під час надання безоплатної вторинної правової допомоги;
наявність підстав для припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги чи заміни адвоката;
плановану тривалу відсутність;
зміну своєї адреси проживання, зміну місця здійснення адвокатської діяльності, засобів зв'язку (номера телефону, адреси електронної пошти тощо);
9) брати участь у заходах з підвищення кваліфікації адвокатів, що організовуються Координаційним центром з надання правової допомоги та/або центром.»;
- підпункт 10 виключити.
- У додатку 2 до Порядку і умов:
 - слово «регіонального» виключити;
 - у пункті 2 слово «центру» замінити словом «центрів»;
 - у пункті 5:
підпункти 8 і 9 викласти в такій редакції:
«8) негайно повідомляти центру про:
виникнення конфлікту інтересів під час надання безоплатної вторинної правової допомоги;
наявність підстав для припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги чи заміни адвоката;
плановану тривалу відсутність;
зміну своєї адреси проживання, зміну місця здійснення адвокатської діяльності, засобів зв'язку (номера телефону, адреси електронної пошти тощо);
9) брати участь у заходах з підвищення кваліфікації адвокатів, що організовуються Координаційним центром з надання правової допомоги та/або центром.»;
- підпункт 10 виключити.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 16 жовтня 2019 р. № 978-р
Київ

Про призначення Белової Ю. В. заступником Голови Фонду державного майна України

Призначити Белову Юлію Віалетівну заступником Голови Фонду державного майна України.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 16 жовтня 2019 р. № 979-р
Київ

Про призначення Єлейка Т. Я. заступником Голови Фонду державного майна України

Призначити Єлейка Тараса Ярославовича заступником Голови Фонду державного майна України.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 16 жовтня 2019 р. № 980-р
Київ

Про погодження тимчасового покладення виконання обов'язків директора державного підприємства «Одеський морський торговельний порт» на Мясковського О. М.

Погодитися з пропозицією Міністра інфраструктури щодо тимчасового покладення виконання обов'язків директора державного підприємства «Одеський морський торговельний порт» на начальника юридичної служби зазначеного підприємства Мясковського Олексія Михайловича.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 20 жовтня 2019 р. № 981-р
Київ

Про погодження призначення Немчинова М. О. виконуючим обов'язки директора державного підприємства «Укрхімтрансміа»

Погодитися з пропозицією Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства щодо призначення Немчинова Максима Олександровича виконуючим обов'язки директора державного підприємства «Укрхімтрансміа».

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

У кого перевантаж, із того й штрафи

ПРОБЛЕМА. На дорогах Миколаївської області запроваджено контроль за великоваговим транспортом

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

Дороги Миколаївщини визнано найгіршими і на державному, і на водійському рівнях. Зокрема Н-11 та Н-14: Миколаїв — Кривий Ріг — Дніпро і Миколаїв — Олександрівка — Кропивницький досі перебувають у пріоритеті ремонтних робіт. А ще є Н-24 Миколаїв — Благовіщенське та М-14 Одеса — Мелітополь — Новоазовськ. Їх намагаються зробити проїзними.

Якими тільки словами не називають ці дороги водії! Щонайменше, окопи, ями, жах, болота, «хай би хтось із них ними проїхав».

Як зазначив голова Миколаївської облдержадміністрації Олександр Стаднік, за попередніми підрахунками, на вирішення першочергових нагальних завдань з реконструкції автошляхів необхідно понад 8 мільярдів гривень.

Для збереження доріг у Миколаївській області незабаром планують запровадити пілотний проєкт із вагового контролю великовантажного транспорту. Тим часом у Кабінеті Міністрів розглядають можливість зробити проїзд автошляхами країни платним для іноземців. Про це заявив міністр інфра-

структури Владислав Криклій під час робочої наради на Миколаївщині. «Ми зараз плануємо запропонувати Верховній Раді проєкт. Для іноземців буде платний проїзд дорогами України. Адже вони не завжди купують акцизи, і виходить не зовсім справедлива модель, — зазначив міністр. — Українці ж у частини акцизів вкладаються. Наприклад, в Україну заїжджає велика фура з повним баком пального на іноземних номерах, вона проїхала собі тисячі кілометрів по наших дорогах і нічого за це не платить, хоча користується нашою дорожньою інфраструктурою. Тому ми будемо планувати певний механізм і сподіватися, що депутати це підтримають».

Олександр Стаднік дав окреме доручення керівництву Служби автомобільних доріг Миколаївської області та обласного дорожнього управління до листопада виконати роботи із забезпечення проїзду автодорогою Н-14 на ділянках 175—190 км та 215—225 км.

Це добре з огляду на те, що 19% доріг в області непроїзні, 900 кілометрів зруйновані.

Імовірно, про це знає новий очільник області, як і те, що її територією щодня проїжджають сотні перевантажених фур. І це не рахуючи

літнього сезону. Від початку року на Миколаївщині виявили 512 автомобілів, що перевозили вантаж із перевищенням допустимих норм. Упродовж дев'яти місяців обласне управління Укртрансбезпеки нарахувало майже 600 тисяч євро плати за проїзд, а сума адміністративно-господарських штрафів становила понад 350 тисяч гривень.

Анекдотичною на всю країну стала ситуація, коли дачники проклали дорогу матрацами. Дуже смішно. А виявилось, що біля села Гуріївка досі проїжджають перевантажені фури. Олег Гнатів, старший державний інспектор управління Укртрансбезпеки у Миколаївській області каже, що водій хотів уникнути зважування, об'їхавши пункт полем.

«Перевантаження на 3 тонни 950 кілограмів, — каже інспектор. — Він їхав з Мигії Первомайського району. Тож із перевантаженням проїхав 220 кілометрів дорогами Миколаївщини. Сума штрафу становить понад 3 тисячі євро. Попри перевантаження, водій поїхав до Білозерки Херсонської області, де будують дорогу».

Виявляється, що шляхи будують, створюючи бездоріжжя. Водії, які возять асфальт для будівництва магі-

стралей, зазвичай їдуть без номерних знаків, із перевантаженням. Як зазначає Олександр Гринюк, заступник начальника управління Укртрансбезпеки в Миколаївській області, найбільші порушники — компанії, які ремонтують дороги, ведуть асфальт і щебінь, не дотримуючись норм, руйнуючи дороги.

Водії фірми СПМК-17 на ваговий комплекс у Гуріївці приїхали без номерних знаків, три фури за годину, із перевантаженням. Вони всі зареєстровані в Одеській області. Миколаївські спеці не можуть ухвалити щодо них рішень. Можуть відправити до прокуратури Одеської області, яка має подати до суду щодо примусового стягнення штрафних санкцій на користь держави. Лише за вересень миколаївці склали матеріалів про штрафи щодо цієї компанії на загальну суму 90 тисяч євро.

На Миколаївщині дев'ять майданчиків для ГВК і чотири спеціальних автомобілів, один на балансі Служби автомобільних доріг. На всю область лише шість інспекторів, які здійснюють габаритно-ваговий контроль. Чи може їхнє око вгледіти за всім, що відбувається на дорогах?

Тернополяни ознайомилися з «Гарматним ешеленом»

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

ЧЕСТЬ І СЛАВА. П'ять років тому в українській армії з'явилася нова частина — 44-та окрема артилерійська бригада. Формували її 2014 вогненного року на Яворівському полігоні. Вона стала боронити наші кордони від російського агресора та його найманців-терористів на Донбасі. Підрозділи бригади прославилися поблизу Зайцевого, Вуглегірська, Озерянівки, Неліпівки, Новгородського, Горлівки й на багатьох інших стратегічних ділянках Донецької та Луганської областей, захищали донецьке літовище, брали участь у Дебальцевській операції. 14 героїв-артилеристів віддали життя за Україну. Їхні імена викарбувано на пам'ятному знаку в Тернополі, де тепер постійно дислокується частина.

П'ятирічна історія артилерійської бригади знайшла відображення й у світлинах на виставці «Гарматний ешелон», яку цими днями відкрили в Тернополі. Варто уваги, що для її демонстрації в місті визначили аж три локації. Спершу експозицію змонтували у вестибюлі облдержадміністрації та облради, згодом її перемістили в Український дім «Перемога», звідки вона помандрувала до обласного краєзнавчого музею. Після тижневого огляду

Таким було бойове хрещення тернопільських артилеристів у 2014 році (світлина — експонат виставки)

Фото надав автор

фотоекспонати знайдуть місце у студії бойової слави бригади на тривалий час.

Автор фотовиставки — пресофіцер 44-ї окремої артилерійської бригади Юрій Кульпа. Експозиція складається із 30 світлин. Це здебільшого роботи самого Юрія, хоч, готуючи виставку, він зважив на прохання мобілізованих бійців, волонтерів і представив знімки військовослужбовців Андрія Кобзаря, Євгена Духоти, Максима Трибухова, які зафіксували фотоапаратами воєнні баталії 2014—2015 років.

Експонати фотовиставки Юрій Кульпа поділив на чотири блоки, кожен з яких відображає

важливі яскраві сторінки із життя бригади. Під час перегляду експозиції відвідувачі ознайомлюються з висвітленням процесу формування бригади на Яворівському полігоні 2014 року, виїзд її в зону АТО для виконання бойових завдань, приємні зустрічі військовослужбовців, які поверталися на ротації, з родичами, побратимами, друзями. Окрему частину виставки присвячено грандіозному маршу артилеристів Тернополем у травні 2018 року після першого повернення бригади у повному складі на постійне місце дислокації.

Був у цих лавах і підполковник Ігор Ларін. 2014 року він

виконував завдання у складі батальйону територіальної оборони «Збруч». Тепер Ігор Васильович — командир батальйону охорони бригади. Каже, у складі 44-ї батальйон з'явився 2015 року як окремий мотопіхотний підрозділ. На фото, зробленому весняного дня 2018-го, Ігор Ларін стоїть на Театральному майдані в Тернополі разом з побратимами та волонтерами. Є серед них і ті, хто служить і надає, або ті, хто зараз звільнився в запас. Бойовому братству артилеристів це не заважає, воно, як каже підполковник Ігор Ларін, згуртоване, єдине й дружне.

ДЕРЖАВНИЙ ІНТЕРЕС

Василь ТУТЛЮК,
«Урядовий кур'єр»

Абсолютна більшість із нас, мабуть, уперше чує назву цієї державної установи. А про те, що безпека й життя тих, хто подорожує на круїзних лайнерах, катерах чи моторках, екіпажів морських суден багато в чому залежать від її працівників, загалу майже не відомо. Лише ті, хто користується послугами державної установи «Держгідрографія», застосовує у своїй діяльності її навігаційні карти, знають, що навігаційне обладнання — маяки-договки для морських суден, буї, які позначають безпечний фарватер і яких лише на судноплавних річках близько двох тисяч, перебуває в її віданні. І що саме Укрморкартографія — підрозділ Держгідрографії — виготовляє навігаційні карти, зокрема електронні, без яких жоден капітан не вийде в море.

Щоб нанести дані, приміром, глибин, мілин, напрямків течій у морі й на річках, потрібно постійно відстежувати ситуацію, проводити заміри, оперативно реагувати на будь-які зміни й повідомляти про них екіпажі суден. Останні, до речі, одержують усю оперативну інформацію про погодні умови та льодову обстановку, зони штормів теж від диспетчерів Держгідрографії.

Тому твердження, що від цієї держустанови залежить безпека і життя людей, має цілком реальну основу, отже й вимоги до її керівництва відповідні. І коли торік начальником Держгідрографії призначали Олександра Щипцова, мабуть, врахували, що, крім молодості та енергійності, в нього за плечима значний досвід керівної роботи в портах, на морському і річковому транспорті. Він кандидат юридичних наук за спеціальністю морське право.

Притягнути РФ до відповідальності

Після детального вивчення діяльності установи стало очевидним, що вона потребує модернізації й осучаснення у технічному й кадровому питаннях. Додався ще одна проблема міжнародного значення, на яку чомусь не звертало уваги попереднє керівництво. Нове ж вирішило змусити Росію відповідати за оверлепінг українських карт та привласнення майна Керченської і Севастопольської філій Держгідрографії.

Що таке оверлепінг? Це дублювання електронних навігаційних карт іншою стороною. У цьому разі йдеться про те, що РФ, порушуючи всі міжнародні норми й вимоги, продукує електронні навігаційні карти на зону юрисдикції України в Чорному та Азовському морях. Фактично росіяни займаються інтелектуальним піратством, продаючи через компанію Великої Британії та Норвегії те, що в повному обсязі випускає підрозділ української Держгідрографії.

Мало того, що РФ завдає шкоди українському ринку збуту карт, вона ще й створює велику небезпеку для судноплавства в регіоні, оскільки не має права моніторити ситуацію на морській території нашої держави. Отже, не може оперативно повідомляти судна, приміром, про зміни рельєфу морського дна, які відбуваються внаслідок природних катаклізмів і діяльності людини.

Тому керівництво Держгідрографії вирішило донести до світової спільноти правду про свавілля російської сторони. Перший заступник начальника Богдан Устименко у червні цього року на 21-му засіданні Гідрографічної комісії по Середземному та Чор-

Фото Володимира ЗАКІ

Європейський шлях Держгідрографії

ному морях у Кадісі (Іспанія) висловив протест проти таких дій Російської Федерації з вимогою покласти край нехтуванню нормами міжнародного права. Заяву з приводу цієї ситуації внесли у протокол, доступний для всієї міжнародної спільноти. Вона одержала підтримку делегації США.

Водночас керівництво держустанови звернулося до посольств Великої Британії та Норвегії, міжнародних гідрографічних організацій, відповідних органів з вимогою посприяти якомого оперативнішому вилученню російських карт на українські води з міжнародного обігу.

Припинення злочинного оверлепінгу карт у Держгідрографії вважають лише першим кроком у протистоянні агресорові. Наступний — РФ має відповідати за фактичне пограбування власності української держустанови. Адже у 2014 році після анексії Криму Російська Федерація привласнила все майно Керченської та Севастопольської філій української держустанови: маяки, буї, флот, ехолоти і споруди, позбавила можливості проводити в цій зоні науково-дослідні експедиції. Тому в Держгідрографії вирішили підрахувати ринкову вартість усього втраченого й найближчим часом подати позов до Міжнародного арбітражу в Гаазі, щоб змусити країну-агресора відповісти за її дії.

Держгідрографія також ініціювала створення морського режимного району навколо окупованого Криму і звернулася по підтримку в цьому питанні до органів державної влади, української та міжнародної спільноти. Реалізація цієї ініціативи — заборона суднам заходити в усі кримські порти та оголошення поза законом будь-якої діяльності РФ у територіальних водах України, додаткові персональні санкції проти російських власників суден — порушників меж режимного району, арешт і продаж російської держвласності за кордоном на користь України.

Окрім цього, створення такого району дало б змогу нашій державі не лише протидіяти агресорові, а й забезпечити виконання зобов'язань перед світовою спільнотою одразу в кількох напрямках. Зокрема мінімізувало б ризики для мореплавців у частині навігаційно-гідрографічного забезпечення і зняло б відповідальність України за будь-які аварійні ситуації внаслідок злочинних дій РФ у внутрішніх морських водах

і територіальному морі України навколо Кримського півострова.

«Держгідрографія закликала керівництво держави ініціювати примусовий переговорний процес із Росією щодо встановлення морського кордону між Україною та РФ. Відповідну спеціальну міжнародну делімітаційну комісію можна сформувати на підставі статті 298 та додатку V до Конвенції ООН із морського права. Письмові висновки міжнародної комісії з делімітації, попри їх ігнорування РФ, матимуть дуже серйозне політичне і дипломатичне значення, а також стануть фундаментом для її підписання в майбутньому», — вважає Олександр Щипцов.

Одне слово, хоч ця держустанова не належить до широковідомих структур, вона може бути прикладом в обстоюванні національних інтересів для інших.

Рух по висхідній — вимога часу

Минулими роками ця держустанова не була об'єктом критики чи скандалів, оскільки в ній панувала стабільність. За якою, щоправда, проглядалося бажання якомого довше залишатися в тихій гавані й не помічати змін, які відбуваються навколо.

А вони були давно на часі. Адже науково-технічний прогрес на місці не стоїть, і відстати від нього — означає назавжди опинитися серед лузерів. Тому діджиталізація для нового керівника та його команди стала не даниною моді, а нагальною необхідністю. Установа запровадила систему електронного документообігу. Вона дала змогу замість розсилання різноманітних документів та багатоповерхових узгоджень на паперових носіях використовувати, наприклад, смартфон. З огляду на те, що Миколаївська та Одеська філії Держгідрографії розташовані за сотні кілометрів від центрального офісу, електронне спілкування дало змогу оперативно реагувати на будь-які події й доводити відповідні завдання їхнім працівникам.

Нещодавно держустанова придбала безпілотні авіаційні комплекси. Адже для ефективного забезпечення виконання міжнародних зобов'язань необхідно оновлювати технологічну лінію. А безпілотники дають змогу створювати на сучасному рівні бази даних картографічної, топографічної та гідрографічної інформації.

Можна буде підтримувати в актуальному стані електронні навігаційні карти та оперативно з максимальною точністю вносити необхідні зміни й доповнення. А від цього залежить безпека судноплавства України, і це головна місія установи. Тепер після придбання безпілотного авіакомплексу Укрморкартографія, філія установи, здійснюватиме оперативну високоточну аерофотозйомку об'єктів, окремих ділянок внутрішніх водних шляхів чи територій, прилеглих до них, створюватиме ортофотоплани, цифрові моделі рельєфу із прив'язкою до місцевості власними силами. А завдяки тому, що безпілотники дають змогу оперативному контролювати за розставленням буїв та іншого навігаційного обладнання, відпаде необхідність залучати підрядників і витрачати додаткові кошти на виконання таких робіт.

Оновлене сучасне програмне забезпечення надасть можливість розробляти і створювати нові типи картографічної продукції, зокрема електронні AML-карти для Військово-Морських сил, які відповідатимуть стандартам НАТО.

У цьому разі Держгідрографія спрацювала на випередження, враховуючи заявлений курс України на приєднання до Північноатлантичного альянсу, який закріплено в Конституції. Тобто одразу ж після вступу нашої держави в НАТО Держгідрографія буде готова розпочати випуск таких карт. Але у зв'язку з тим, що в Україні порівняно часто проходять військові міжнародні навчання «Сі Бриз», у яких беруть участь військові кораблі НАТО, потреба в таких картах може виникнути набагато раніше.

Тернистий шлях реформи

Як відомо з історії, будь-які нові суспільство сприймає далеко не однозначно. Особливо коли вони стосуються інтересів конкретних людей. Варто лише згадати, як кілька століть тому робітники громили перші верстати, що замінили ручну працю і збільшили армію безробітних.

Звичайно, в Держгідрографії ніхто не кинувся нищити програмне забезпечення і комп'ютери. Але ситуація, яка виникла під час реорганізації, може бути прикладом того, як не просто втілювати на практиці реформи навіть у невеликій установі, не кажучи вже про загальнодержавні масштаби.

Проаналізувавши чисельність людей, їхні функціональні обов'язки та обсяги роботи, нова команда поставила перед дилемою: залишати все, як було, і спостерігати за повільною стагнацією або провести оптимізацію структури установи, фіналом якої має стати чітка й ефективна робота кожного.

Після аудиту ефективності роботи підрозділів обрали другий варіант, оскільки стало очевидним, що багато працівників дублюють обов'язки одне одного, а для сезонної роботи весь рік утримують постійний штат із сотень людей.

Наприклад, цього року встановили сучасні світлооптичні пристрої на буї на всій річці Дніпро. Їх оснастили невеликими сонячними батареями — безперебійним джерелом електропостачання. Завдяки цьому відпала потреба весь час змінювати гальванічні батареї чи акумулятори, оскільки пристрої не потребують постійного обслуговування, а термін їх експлуатації тривалий. Це дало змогу підвищити якість послуг, зменшити витрати енергії, мастильних матеріалів і людського ресурсу на обслуговування навігаційного обладнання.

Наступним кроком, за словами Олександра Щипцова, стане розширення мережі та поліпшення технічної надійності засобів навігаційного обладнання на річкових судноплавних шляхах України. Це слід зробити, оскільки на загальнодержавному рівні задекларовано радикальний перерозподіл вантажопотоків з автомобільного на річковий транспорт, що стане порятунком для наших доріг.

«Тому Держгідрографія готується оснастити навігаційне обладнання сучасними дистанційно керованими пристроями, розробити і впровадити автоматизовані системи їх моніторингу тощо. Електронна навігація мінімізує ризик людської помилки й підвищить безпеку судноплавства й ефективність управління водним транспортом. Це дасть змогу прогнозувати та запобігати тим чи іншим інцидентам, поліпшить надійність роботи мережі засобів навігації, зменшить експлуатаційні витрати на їх обслуговування», — зазначив у розмові з нашим кореспондентом начальник Держгідрографії.

І такі резерви для підвищення ефективності роботи та оптимізації чисельності працівників були і ще є в кожному підрозділі. Хоч реформування дається непросто, особливо з урахуванням того, що за минуле десятиліття тут створили своєрідний сімейний підряд, коли кожен четвертий працівник пов'язаний родинними зв'язками. Тож і не дивно, що оптимізація чисельності натрапляє на спротив, приміром, окремих членів профкому, представниця якого засипала скаргами різні інстанції.

Нове керівництво вважає, що профкому не зайве дослухатися до думки колективу, а не вирішувати все в «тісному колі». Як зазначив очільник установи, його команда готова підтримувати профком, якщо він насправді допомагає працівникам, а не займається маніпуляціями.

Попри палиці в колеса керівник Держгідрографії разом з однопільцями рішуче налаштований довести реорганізацію, модернізацію та інноваційний сегмент установи до завершення. І приклад для нього в цьому — процеси, які нова влада країни проводить на загальнодержавному рівні. Адже щоб працівники позбулися совкового менталітету і на решті стали орієнтуватися у роботі на найкращі європейські стандарти, іншого шляху не існує.

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Дешеві авіарейси: мрії стають реальністю

ІНФРАСТРУКТУРА. Цієї осені лоукостери, які працюють на українському ринку, розпочали агресивну політику щодо завоювання потенційних пасажирів — квитки на рейси стають дедалі дешевшими

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

Згідно з чинною Програмою діяльності уряду, яку на початку жовтня було опубліковано на Урядовому порталі, перед чиновниками стоїть серйозне завдання — найближчим часом частка авіарейсів в Україні, яку виконують лоукостери, має становити більше половини від їх загальної кількості.

Задля досягнення цієї мети Міністерство інфраструктури збирається розвивати регіональні аеропорти, розширювати перелік нових внутрішніх та міжнародних рейсів, а також збільшувати доступність перельотів для пересічних громадян України.

Планується, що найближчим часом середня вартість авіаквитків в нашій країні зрівняється з цінами на перельоти від європейських і світових лоукостерів. Однак у цьому важливому документі не вказано, якими мають бути ціни на квитки вильоту з українських міст до Європи та Азії.

«Урядовий кур'єр» спробував проаналізувати сучасний стан роботи вітчизняних і закордонних компаній-лоукостерів, їхні пропозиції та попит серед пасажирів, а також цінову політику.

Дивують різноманіттям

Спершу зазначимо, що доступатися до пресслужб лоукостерів виявилося не так легко й інтересу будь-що коментувати в їхніх керівників особливо не помічено. Але все-таки деяка дозволена інформація просочується в ЗМІ.

Так, найбільша лоукост-компанія Ryanair, яка нещодавно прийшла на український ринок, анонсувала введення сорока різних маршрутів з міст нашої країни. За словами міністра інфраструктури України Владислава Крикля, на зустрічі з керівництвом цієї компанії було досягнуто домовленості про відкриття нового рейсу з Херсона в Краків двічі на тиждень, починаючи з кінця грудня 2019-го.

Ця подія знакова, адже відтепер літати за кордон

Фото Володимира ЗАКІ

Тепер настав довгоочікуваний час, коли українці можуть недорого подорожувати світом

дешевими авіарейсами можуть дозволити собі люди, які живуть у невеликих обласних центрах. Їм не треба спеціально діставатися до аеропортів більших українських міст, щоб полетіти в Краків. Саме напрямом до цього польського міста цього польського міста цього горіч став чи не найзавантаженішим. Як нещодавно писав «Урядовий кур'єр», це може свідчити, що зросла кількість трудових мігрантів до Польщі з південних областей України.

Які ще рейси до європейських та азійських міст пропонує українцям Ryanair?

На сайті лоукостера можна побачити, що компанія організує польоти з українських міст (Київ, Харків, Львів) до Австрії, Болгарії, Греції, Кіпру, Литви, Мальти, Німеччини, Великої Британії, Польщі, Словаччини, Швеції, Ірландії та Іспанії. Вибір країн на будь-який смак.

Політика лоукостерів така: чим на пізніше ви купуєте квиток, тим дешевший він буде. Це стосується і Ryanair.

Так, для прикладу кореспондент «Урядового кур'єра» «замовив» квитки в різні країни Європи на 6—7 березня 2020 року. Це понад чотири місяці. З'ясувалося,

що прямий переліт з Києва (Бориспіль) до Афін коштуватиме 1568 гривень, до німецького Штутгарта — 812 гривень, до польського Катовіце — теж 812 гривень. Якби ми бронювали за 5-6 днів до вильоту, то, приміром, ціна на авіаквиток до Штутгарта була б 2700 гривень. Тобто різниця фактично в 1900 гривень між дальнім і ближнім бронюванням.

Щоправда, це правило спрацює не завжди — якщо за один-три дні на певний рейс не викуплено всіх квитків, компанія робить знижку, буває, й істотну. Тоді потенційний пасажир може вигідно купити квиток, проте треба бути готовим за день-два вилетіти до бажаного міста.

Зазначимо, ці ціни дійсні за умови перельоту пасажирів лише з ручним багажем (наприклад, з рюкзаком), який можна взяти в салон літака. Якщо в пасажирів кілька валіз, які треба здавати в багажне відділення, ціни зростають на 20—30%. Така специфіка роботи лоукостерів у всьому світі.

Конкуренція посилюється

Другий великий та перший за часом виходу на

наш ринок лоукостер — «Візз Ейр Україна» — не відстає від своїх нових і старих конкурентів та продовжує виконувати рейси до європейських міст з аеропорту «Київ» («Жуляни»).

Характерно, що вартість квитків від компанії приблизно така сама, як від Ryanair. Так, приміром, виліт з Києва до Відня (на 3—4 березня 2020 року), якщо його забронювати та сплатити у жовтні 2018-го, коштуватиме від 709 до 1140 гривень, до Нюрнберга — 990—1140, до Афін — 1420—1700, до Катовіце — 700—850 гривень.

Чимало новинок цієї осені підготувала для своїх потенційних пасажирів компанія SkyUp. Так, з 22 жовтня почав діяти постійний рейс в чеське місто Пардубіце. Причому сім разів на тиждень. Чому так часто і саме сюди?

Річ у тому, що, по-перше, місто розташоване між Прагою та другим за населенням містом Чехії — Брно. І, по-друге, Пардубіце — великий промисловий центр Чехії, де працює чимало українських трудових мігрантів. Авіаквитки до цього міста з Києва із вильотом у лютому 2020

року зараз можна придбати за 1234 гривні (на кінець жовтня вони коштують 1542 гривні).

SkyUp також із середини грудня 2019 року запроваджує рейси Київ — Турин (двічі на тиждень). З вильотом перед Новим роком квитки коштують близько 2000 гривень, а з вильотом у лютому 2020 року — значно дешевше (близько 1400 гривень).

Перед Новим роком українці матимуть змогу полетіти до гірськолижного словацького Попраду. Рейси відбуваються двічі на тиждень і коштують з вильотом у грудні 2018-го 945 гривень (до високого зимового сезону).

Лоукостер також запровадив авіарейси з Харкова і Львова до Праги. Із Харкова вартість квитків — від 1500 гривень залежно від дати вильоту, зі Львова — від 1000.

SkyUp наприкінці 2018-го збільшила кількість внутрішніх рейсів — з Києва до Львова та з Києва до Запоріжжя. Тепер замість чотирьох буде сім рейсів на тиждень. Квитки до цих українських міст коштуватимуть приблизно 500 гривень, проте без врахування багажу, за який треба

доплачувати. Однак це не значно дорожче за залізничні квитки в купе на нічні рейси чи в салонах першого класу в наших швидких поїздах.

Чимало ще не з'ясовано

Лоукостер YanAir отримав право на експлуатацію повітряних ліній із 25 жовтня 2019 року на необмежений час.

Компанія представила нові рейси з Харкова, Києва та Одеси до Тель-Авіва, Будапешта, Гамбурга, Дрездена та Осло (від 3 до 7 залежно від міст). Проте на офіційному сайті YanAir вони поки не значаться, а є лише два старі напрямки — до Батумі та Тбілісі. Також невідома й цінова політика.

Компанія МАУ, хоч не одноразово заявляла про свої лоукостерні програми, фактично не працює в цьому сегменті ринку. Однак на сайті в рекламних цілях на першій сторінці вказують невисокі ціни на перельоти до європейських міст. Проте, коли відкриваєш далі за пошуком, то вже уточнена інформація відрізняється від попередньої.

Так, приміром, на першій сторінці сайту МАУ можна знайти ціни на переліт з Києва до Берліна від 1066 гривень. У розмові з менеджером, яка була на прямій телефонній лінії компанії, кореспондент «Урядового кур'єра» дізнався, що на цей рейс квиток коштує від 3422 грн, проте фахівець зазначила, що можна «домовитися» на переліт з Києва до Берліна наприкінці жовтня 2019-го за 3000 грн, і з Берліна до Києва — за 2300 грн. Це приблизно на 300—400 грн дорожче від інших лоукостерних компаній, які працюють в Україні.

Ймовірно, вищий менеджмент МАУ найближчим часом змінюватиме свою цінову політику, адже «у спину дихають» лоукостери, які цьогогоріч проводять доволі масштабні та агресивні маркетингові дії щодо завоювання українських пасажирів.

Хто контролюватиме контролерів?

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

ПІДПРИЄМНИЦТВО. Як свідчать численні звернення до владних структур, зокрема до ради бізнес-омбудсмена, представники малого та середнього бізнесу нині відчують брак інформації про перевірки і мають недостатньо можливостей для захисту своїх прав, часом страждаючи від неправомірних дій інспекторів. Як змінити ситуацію і дати чесному бізнесу в руки дієві інструменти для забезпечення його прав? Про це йшлося в Черкасах під час семі-

нару «Перевірки бізнесу: основні виклики після завершення мораторію», організованого Державною регуляторною службою України, Програмою USAID «Конкурентоспроможна економіка України» та облдержадміністрацією. Учасники семінару детально розглянули питання функціонування системи державного нагляду та контролю.

Як повідомила заступниця бізнес-омбудсмена при Кабінеті Міністрів Тетяна Коротка, за останній квартал звернень щодо державних регуляторів збільшилося на 13%, зокрема через скарги на Державну архітектуру

но-будівельну інспекцію та Державний геокадастр. Однак, з іншого боку, бізнес став менше скаржитися на Національну поліцію та Службу безпеки України.

Закінчення чинності мораторіїв призвело до збільшення кількості перевірок. Забезпечити контроль за контролерами — одне з головних завдань Державної регуляторної служби України. Як наголосив начальник відділу нагляду і контролю — заступник директора департаменту правової роботи та державного нагляду і контролю служби Ігор Жилиєв, підприємці мають знати, що в разі порушення зако-

нодавства під час перевірок по захист прав варто звертатися до ДРС.

Чи планують щодо мене перевірки? Де саме проводитимуть перевірку, коли вона розпочнеться і скільки триватиме? Знайти відповіді на ці та інші подібні запитання можна на інспекційному порталі inspections.gov.ua, концепцію якого презентували підприємцям. Їм розповіли, як користуватися інспекційним порталом та іншими інтерактивними інструментами.

До речі, як зазначила керівниця відділу розробки програмного забезпечення Офісу ефективного регулювання Яна Горюнова, на черзі — за-

початкування нових інструментів для бізнесу, зокрема малого і середнього, які дадуть змогу захистити права підприємців. Допомогти з підготовкою необхідних змін до законодавства, а також у підвищенні спроможності бізнесу захищатися під час взаємодії з контролюючими органами має намір Програма USAID «Конкурентоспроможна економіка України». А знизити ризики корупції та сприяти формуванню сприятливого бізнес-клімату покликаний електронний посібник, за допомогою якого кожен підприємець зможе здобути базові знання.

ІНВЕСТИЦІЇ

Зворотного процесу не буде

Фото з сайту biz.rv.ua

АКТУАЛЬНО. На думку експертів, спроби реприватизувати Укртелеком могли обернутися багатомільярдними збитками для держави

Наталія СЕМЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Другого вересня цього року Прем'єр-міністр Олексій Гончарук під час зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським заявив, що мета уряду — зростання валового внутрішнього продукту (ВВП) України не менш ніж на 40% за наступні п'ять років, створення мільйона нових робочих місць, масовий ремонт і будівництво об'єктів інфраструктури. Щоб усе це стало реальністю, необхідно підвищити продуктивність праці й залучити в економіку України не менш як 50 мільярдів доларів прямих іноземних інвестицій.

Щодо швидких інвестицій, то вони підуть в Україну лише за умови великої приватизації, про яку раніше багато говорили, проте далі слів справа не рухалася. Хоч зарубіжні партнери неодноразово наголосували, що без приватизації великих, часто збиткових державних підприємств, які перетворилися на годівниці для їх менеджменту та корумпованих представників влади, вийти із зачарованого кола стагнації не вдасться. Тому нова команда, яка прийшла цього року до влади і поставила перед собою амбітну мету радикально прискорити зростання економіки країни, вирішила розпочати реальну приватизацію таких підприємств.

По-перше, держава десятиліттями демонструвала свої нікудишні менеджерські здібності. По-друге, продаж цих підприємств новим власникам, які, вклавши кошти, займуться модернізацією та інновацією виробництва, дасть змогу не лише поповнити державну скарбницю, а й вивести промисловість на рівень високих світо-

вих стандартів. Тим більше, що в Україні вже є і позитивні, і негативні приклади для підтвердження цих тез.

Кому вигідно?

Варто лише згадати про баталії, які розгорнулися 14 років тому навколо роздержавлення Криворіжсталі. Тоді, 2005-го, вся країна спостерігала за проведенням відкритого аукціону з продажу одного з найбільших гірничо-металургійних комбінатів України. Його власником стала корпорація Mittal Steel, заплативши в державну скарбницю 24,2 мільярда гривень, що становило 4,8 мільярда доларів за тодішнім курсом. Новий власник вивів підприємство в абсолютні лідери галузі в Україні і зробив його одним з ключових гравців на металургійному ринку світу. Нині продукція Mittal Steel — сталевий довгомірний прокат, зокрема арматуру і канатку постачають із Кривого Рогу в десятки країн. Проте для багатьох політиків-популістів це не стало достатнім аргументом — заклики до нової реприватизації промислового гіганта лунали на кожних виборах.

Щодо другого, найбільшого після Криворіжсталі об'єкта ситуація була іншою. На відміну від металургійного гіганта, становище Укртелекому перед продажем не вселяло оптимізму. Якщо в 2008 році акції цієї компанії коштували 1,2 гривні за штуку, то 2009-го впали до 25 копійок. Чистий збиток за підсумками 2009 року становив 462 мільйона гривень, 2010-го — 29 мільйонів гривень. Тому продаж компанії у 2011-му за 10,6 мільярда гривень, що еквівалентно 1,3 мільярда доларів, можна, безперечно, назвати великим успіхом.

Цікаво, що підприємство, яке було раніше збитковим, після

зміни власника перетворилося на прибуткове. Уже через два роки після приватизації Укртелеком одержав 139 мільйонів гривень прибутку і збільшував його рік у рік. Торік, приміром, він вийшов на 474 мільйона гривень. Але як і в ситуації з Криворіжсталлю, почалися спроби реприватизації підприємства, які за минулої влади вилилися в судові позови.

Експерти сходяться на думці, що для держави та економіки правильна стратегія Фонду держмайна — стимулювання власників приватизованих підприємств до повного виконання інвестиційних зобов'язань, а не використання суперечливих моментів як формального приводу для скандальних реприватизаційних процесів.

У зв'язку з цим виникають сумніви, що ініціатори реприватизації діяли в інтересах держави, а не на шкоду їй. Адже повернення телекомунікаційного гіганта у державність і компенсація коштів власникам призвели б до значного обміління держскарбниці та великої діри в держбюджеті. Зайвих ані 1,3 мільярда доларів, ані навіть 10,6 мільйона гривень у держави немає. Та й репутаційні наслідки від такої оборудки для країни були би катастрофічними.

Тенденції вселяють надію

При цьому слід врахувати, що закордонні інвестори пильно стежать за долею саме тих підприємств-гігантів, які було вдало продано і їх повернення у державність аж ніяк не стало б для них заохоченням вкладати кошти в українську економіку. Як зазначив економічний експерт Олександр Охріменко, спроби реприватизації призведуть до втрати інтересу

іноземних інвесторів до України. Оскільки кожен з них коли щось купує, хоче бути впевненим, що за наступних 10 років нічого не зміниться.

Солідарний з Олександром Охріменком і його колега Тарас Семенюк: «Інвестор при здоровому глузді не понесе гроші у країну, де тобі спочатку щось продадуть, а потім, як налагодиться справа, заберуть назад».

Однак останнім часом з'явилися тенденції, які дають підстави сподіватися на позитивні для економіки зміни. Першим сприятливим для іноземних інвесторів новини оприлюднив Президент Володимир Зеленський, який наголосив, що готовий надати особисті гарантії для підприємців, які інвестуватимуть в українську економіку.

На 16-й щорічній зустрічі Ялтинської Європейської Стратегії, що проходила цієї осені в Києві, глава держави задекларував присутнім особисті гарантії недоторканності бізнесу: «У нас є проекти, куди я під мої особисті гарантії захисту запрошую іноземний бізнес. Це енергетика, інфраструктура, прозорий обіг землі».

«Реприватизації не буде ні в якому разі, — ще раз підтвердив свою чітку позицію Президент під час медіа-марафону, який відбувся 10 жовтня. — Я особисто готовий відповідати за інвестиції. Я готовий захищати всі інвестиції». Він підкреслив, що нова владна команда не зробила жодної спроби повернути в державність уже приватизовані підприємства, понад те, планує продовжити велику приватизацію.

І це не просто слова — глава держави ініціював, а новий парламент підтримав роздержавлення понад тисячі підприємств, які раніше були у списку заборонених до приватизації, а

насправді слугували, так би мовити, священною коровою, до якої присмокталися різноманітні чиновники.

Нині спільна робота парламенту, Президента і Кабміну щодо поліпшення інвестклімату вже дає позитивні результати. Владі починають вірити закордонні бізнесмени і починають придивлятися до секторів української економіки, в які можна вкласти кошти.

Днями Президент Володимир Зеленський у відеозапрошенні на інвестиційний форум Re:Think. Invest in Ukraine, який відбудеться 29 жовтня в Маріуполі, ще раз підтвердив незмінність обраного курсу й акцентував на тому, що «в Україні обов'язково з'явиться те, чого ніколи не було раніше: прозорі і зрозумілі правила гри, однакові для всіх».

Він за те, щоб «кожен громадянин став інвестором для нашої рідної країни».

Суспільство очікує, що всі органи влади діятимуть ефективно та синхронно, підтримуючи на практиці позитивні сигнали, які вище керівництво держави надсилає світовій діловій спільноті. Тому нинішні зусилля всіх гілок влади спрямовано на поліпшення інвестклімату в Україні. Сподіватимемося, вони дадуть позитивні результати в найближчому майбутньому, в якому закордонний бізнес не боїтиметься реприватизації, а спокійно працюватиме над модернізацією своїх підприємств, вкладаючи в них зроблені кошти, а не виводитиме їх за кордон, як це було раніше. А Укртелеком замість перманентних баталій з деструктивно налаштованими чиновниками зосередиться на своєму розвитку задля виведення підприємства в число європейських лідерів серед компаній телекомунікаційної галузі.

Державна регуляторна служба України повідомляє

Державною регуляторною службою України було прийнято рішення від 14.08.2019 № 22 «Про необхідність усунення Міністерством освіти і науки України порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі — Рішення № 22), яким запропоновано Міністерству освіти і науки України розробити проект і внести відповідні зміни до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2019 році, затверджених на-

казом Міністерства освіти і науки України від 11.10.2018 № 1096 «Про затвердження деяких нормативно-правових актів з питань прийому на навчання до закладів вищої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 грудня 2018 р. за № 1456/32908 (далі — Умови прийому), шляхом виключення з редакції абзацу першого пункту 3 розділу XIV Умов прийому слів «за акредитованими освітніми програмами (спеціальностями)», оскільки зазначені положення не відповідають вимогам чинного законодавства та суперечать принци-

пам державної регуляторної політики.

Відповідно до вимог статті 28 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», рішення уповноваженого органу про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики підлягає виконанню органом виконавчої влади, що до регуляторного акта якого було прийнято це рішення, у двомісячний строк з дня прийняття такого рішення.

Виконання органами виконавчої влади рішень уповноваженого органу перед-

бачає підготовку проекту акта про внесення змін до регуляторного акта, щодо якого було прийнято рішення, або про визнання цього регуляторного акта таким, що втратив чинність.

У разі визнання таким, що втратив чинність, регуляторного акта, щодо якого уповноваженим органом було прийнято рішення, орган виконавчої влади, що прийняв цей регуляторний акт, не пізніше одного робочого дня до закінчення строку виконання відповідного рішення подає до уповноваженого органу копію акта про визнання таким, що втратив

чинність, цього регуляторного акта.

Виконання Міністерством освіти і науки України Рішення № 22 передбачало підготовку проекту акта про внесення змін до Умов прийому та подання його у встановленому законом порядку на погодження до уповноваженого органу не пізніше як за п'ять робочих днів до закінчення строку його виконання.

Ураховуючи невиконання Міністерством освіти і науки України Рішення № 22 у встановлений законом строк і неоскарження цього рішення відповідним органом виконавчої влади та виходячи зі змісту

повноважень Державної регуляторної служби України, регламентованих частиною сьомою статті 28 закону, повідомляємо, що дію абзацу першого пункту 3 розділу XIV Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2019 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11.10.2018 № 1096 «Про затвердження деяких нормативно-правових актів з питань прийому на навчання до закладів вищої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 грудня 2018 р. за № 1456/32908, зупинено з 15 жовтня 2019 року.

Трудові відносини: роботодавці

**Адвокат,
співзасновник
АО «Канселорс»,
громадська діячка
Оксана ГУНДА**

Станом на сьогоднішній день, спостерігається тенденція нестабільності законодавства, яке визначає безпосередньо правовий порядок здійснення державного контролю та нагляду за додержанням законів про працю.

Як показує практика правозастосування, часті зміни положень законодавства, що регулюють проведення інспекторами Державної служби України з питань праці та її територіальними органами (надалі — Держпраці) перевірок за додержанням законодавства про працю безпосередньо суб'єктами господарювання, ускладнюють не лише можливість надання коментарів саме щодо порядку здійснення такого державного контролю у певний час, але й заважають нормальній злагодженій роботі правової системи, створюють незручності в правозастосовній практиці.

Варто зазначити, що постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 14.05.2019 р. у справі №826/8917/17 скасовано постанову Кабінету Міністрів України від 26.04.2017 р. №295, якою було затверджено Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю.

Потім 21 серпня 2019 року Кабінет Міністрів України своєю Постановою №823 затвердив Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю (надалі — Порядок №823), положеннями якого наразі і повинні визначатися механізми і процедура здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю юридичними особами (включно з їхніми структурними й відокремленими підрозділами, які не є юридичними особами) та фізичними особами, які використовують найману працю (далі — об'єкт відвідування).

Водночас, враховуючи інформацію, розміщену в Єдиному державному реєстрі судових рішень, ухвалою від 24 вересня 2019 року Окружний адміністративний суд міста Києва розглянув позов Товариства з обмеженою відповідальністю «Єдина служба правової допомоги», фізичної особи-підприємця Пугач В.В. до Кабінету Міністрів України про визнання протиправною та нечинною повністю Постанови Кабінету Міністрів України №823 від 21 серпня 2019 року «Деякі питання здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю», де визнав подану позовну заяву й додані до неї матеріали достатніми, та своєю ухвалою відкрив провадження у справі №640/17424/19. Цією ухвалою суд зобов'язав Кабінет Міністрів України опублікувати

оголошення про оскарження Постанови Кабінету Міністрів України №823 від 21.08.2019 року «Деякі питання здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю».

Отже, розглянемо найбільш актуальні для суб'єктів господарювання питання.

1 Що є підставою для здійснення планової/позапланової перевірки органом Держпраці?

У п. 2 Порядку №823 зазначено, що заходи держконтролю за додержанням законодавства про працю здійснюються у формі інспекційних відвідувань та невідвізних інспектувань. Інспекційні відвідування можна вважати аналогом до виїзних перевірок, тоді як невідвізні інспектування — це аналог невідвізних перевірок, тобто контрольних заходів, які проводяться у приміщенні органів Держпраці. Викладені в Порядку №823 заходи не визначені ні як планові, ні як позапланові.

Заходи контролю за додержанням законодавства про працю здійснюються органами контролю, посадовими обов'язками яких передбачено повноваження щодо здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю.

Інспекційне відвідування згідно з п. 5 Порядку №823 може бути, якщо є:

- звернення працівника про порушення стосовно нього законодавства про працю;
- звернення фізичної особи, стосовно якої порушено правила оформлення трудових відносин;
- рішення керівника органу контролю про проведення інспекційних відвідувань виключно з метою виявлення неоформлених трудових відносин, прийнятих за результатами аналізу інформації, отриманої із засобів масової інформації, інших джерел, доступ до яких не обмежений законодавством, та джерел, зазначених у підпунктах цього пункту;
- рішення суду;
- повідомлення посадових осіб органів державного нагляду (контролю), правоохоронних органів про виявлені під час виконання ними повноважень ознак порушення законодавства про працю щодо неоформлення та/або порушення порядку оформлення трудових відносин;

• інформація: Держстату та її територіальних органів про наявність заборгованості з виплати заробітної плати; ДПС та її територіальних органів про: невідповідність кількості працівників роботодавця обсягам виробництва (виконаних робіт, наданих послуг) до середніх показників за відповідним видом економічної діяльності; факти порушення законодавства про працю, виявлені під час здійснення повноважень; факти провадження господарської діяльності без державної реєстрації у порядку, встановленому законом, як суб'єкта господарювання;

• інформація Пенсійного фонду України та його територіальних органів про: роботодавців, які нараховують заробітну плату 30 і більше відсоткам працівників менше мінімальної; роботодавців, у яких стосовно працівників немає повідомлення про прийняття на роботу; роботодавців, у яких протягом місяця кількість працівників, що працюють на умовах неповного робочого часу, збільшилась на 20 і більше відсотків; фізичних осіб, які виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами в одного роботодавця більше року; роботодавців, у яких стосовно працівників немає нараху-

вань заробітної плати у звітному місяці, що завершився; роботодавців, у яких упродовж року не проводили індексацію заробітної плати або сума підвищення заробітної плати становить менше суми нарахованої індексації; роботодавців, у яких 30 і більше відсотків фізичних осіб працюють на умовах цивільно-правових договорів; роботодавців із чисельністю 20 і більше працівників, у яких упродовж місяця відбулося скорочення на 10 і більше відсотків працівників;

- інформація профспілкових органів про порушення прав працівників, які є членами профспілки, виявлених під час здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю;
- доручення Прем'єр-міністра України;
- звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;
- запит народного депутата;
- у разі невиконання вимог припису.

Що стосується невідвізних інспектувань, то за рішенням керівника органу контролю або його заступника, погодженим з об'єктом відвідування, інспектори праці за наявності підстав, визначених підпунктами 1, 4—11 пункту 5 цього Порядку, можуть проводити невідвізні інспектування у приміщенні відповідного органу контролю на підставі документів та пояснень, наданих об'єктом відвідування (п. 15 Порядку №823).

Перелік питань, що вивчаються під час інспекційного відвідування/невідвізних інспектувань, наведено в Акті інспекційного відвідування (невідвізних інспектувань) юридичної особи (фізичної особи), яка використовує найману працю, форма якого затверджена наказом Мінсоцполітики України від 18.08.2017 р. №1338.

2 Протягом якого строку можуть здійснюватись планова або позапланова перевірка?

Положеннями Порядку №823 передбачено тривалість інспекційного відвідування, невідвізних інспектувань і її термін не може перевищувати 10 робочих днів. Звертаю увагу, що перебіг строку для проведення інспекційного відвідування, невідвізних інспектувань починається з дня, наступного за днем надання об'єктом відвідування документів і пояснень, необхідних для їх проведення.

3 Які випадки, основні особливості, документи, на підставі яких здійснюється позапланова перевірка?

Під час проведення інспекційного відвідування інспектор праці мусить пред'явити об'єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі своє службове посвідчення. На вимогу об'єкта відвідування або уповноваженої ним посадової особи інспектор праці надає копію відповідного направлення на проведення інспекційного відвідування та вносить запис про проведення інспекційного відвідування до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності) перед наданням акта для підпису (п. 9, пп. 2 п. 14 Порядку №823).

4 Звідки інспектор праці може отримати інформацію про порушення підприємством законодавства про працю?

Інспекційні відвідування мають проводити лише з питань, визна-

чених Порядком, якщо Держпраці отримало інформацію: від Держстату, ДПС, ПФУ та їхніх територіальних органів.

Підставою для інспекційних відвідувань можуть бути:

- доручення Прем'єр-міністра України;
- звернення Уповноваженого ВРУ з прав людини;
- запит народного депутата;
- невиконання вимог припису.

5 Яка відповідальність, відповідно до чинного законодавства, передбачена за недопуск до проведення перевірок?

У разі створення перешкод для перевірок передбачено адміністративну й фінансову відповідальність:

— відповідно до ст. 188-4 і ст. 188-6 КпАП адміністративним правопорушенням є як невиконання законних вимог посадових осіб Держпраці, так і створення перешкод для їхньої діяльності. Проведення перевірок — це обов'язок посадових осіб Держпраці. Отже, необгрунтовану відмову в допуску до законної перевірки може бути розцінено як адміністративне правопорушення у формі перешкоджання законній діяльності Держпраці.

Відповідальність, згідно зі ст. 188-4 КпАП, передбачає накладення штрафу на працівників від шести до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від тридцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Відповідальність, згідно зі статтею 188-6 КпАП, полягає у накладенні штрафу на посадових осіб від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; відповідно до абз. 6—7 ч. 2 ст. 265 КЗпП, недопущення до проведення перевірки або створення перешкод у її проведенні передбачає фінансові санкції.

Відповідальність за недопущення до проведення перевірки з питань додержання законодавства про працю, створення перешкод у її проведенні — у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення (абз. 6 ч. 2 ст. 265 КЗпП).

Відповідальність за вчинення дій, передбачених абзацом шостим цієї частини, під час перевірки з питань виявлення порушень, зазначених в абзаці другому цієї частини, передбачена у стократному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення (абз. 7 ч. 2 ст. 265 КЗпП).

6 Яким чином суб'єкт господарювання може не допустити інспекторів до перевірки? Чи є підстави для цього?

Під час проведення інспекційного відвідування об'єкт відвідування має право не допускати до проведення інспекційного відвідування у разі, якщо: немає службового посвідчення; на офіційному вебсайті Держпраці не оприлюднено рішення Мінсоцполітики про затвердження форми акта інспекційного відвідування (пункт 14 Порядку №823).

7 Якими правами, обов'язками, відповідно до чинного законодавства, наділено орган Держпраці?

Відповідно до положення п. 11 Порядку №823, інспектори праці за наявності службового посвідчення безперешкодно, без попереднього повідомлення мають право: 1) під час проведення інспекцій-

них відвідувань з питань виявлення неоформлених трудових відносин за наявності підстав, визначених пунктом 5 цього Порядку, о будь-якій годині доби з урахуванням вимог законодавства про охорону праці проходити до будь-яких виробничих, службових, адміністративних приміщень об'єкта відвідування, в яких використовуються наймана праця; 2) ознайомлюватися з будь-якими книгами, реєстрами та документами, ведення яких передбачено законодавством про працю, що містять інформацію/відомості з питань, які є предметом інспекційного відвідування, невідвізних інспектувань, з метою перевірки їх відповідності нормам законодавства та отримувати завірені об'єктом відвідування їх копії або витяги; 3) наодинці або у присутності свідків ставити керівнику та/або працівникам об'єкта відвідування, іншим особам, що володіють необхідною інформацією, запитання, що стосуються законодавства про працю, отримувати із зазначених питань усні та/або письмові пояснення; 4) за наявності ознак кримінального правопорушення та/або створення загрози безпеці інспектора праці залучати працівників правоохоронних органів; 5) отримати робоче місце з можливістю ведення конфіденційної розмови з працівниками щодо мети інспекційного відвідування; 6) фіксувати проведення інспекційного відвідування, зокрема з питань виявлення неоформлених трудових відносин, засобами аудіо-, фото- та відеотехніки; 7) отримувати від органів державної влади, об'єктів відвідування інформацію та матеріали, необхідні для проведення інспекційного відвідування, невідвізних інспектувань.

8 Які права, обов'язки, відповідно до чинного законодавства, передбачені у суб'єкта господарювання?

У Порядку №823 положеннями, викладеними в п. 14, передбачено, що під час проведення інспекційного відвідування об'єкт відвідування має право:

перевіряти в інспектора праці наявність службового посвідчення; одержувати копію направлення на проведення інспекційного відвідування; не допускати до проведення інспекційного відвідування у разі якщо немає службового посвідчення і на офіційному вебсайті Держпраці не оприлюднено рішення Мінсоцполітики про затвердження форми акта інспекційного відвідування; вимагати припинення інспекційного відвідування або невідвізних інспектувань у разі перевищення визначеного пунктом 10 цього Порядку максимального строку здійснення такого заходу; подавати в письмовій формі свої пояснення, зауваження до акта або припису; вимагати від інспектора праці внесення запису щодо проведення інспекційного відвідування до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності) перед наданням акта для підпису об'єктом відвідування або уповноваженою ним посадовою особою; перед підписанням акта бути поінформованим про свої права та обов'язки; вимагати від інспектора праці додержання вимог законодавства; вимагати нерозголошення комерційної таємниці або конфіденційної інформації об'єкта відвідування; оскаржувати в установленому законодавством порядку неправомірні дії інспектора праці;

В ЕКСПЕРТА ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА ТИХ, КОГО НАЙНЯЛИ

отримувати консультативну допомогу від інспектора праці з метою запобігання порушенням під час проведення інспекційних відвідувань, невиїзних інспектувань, фіксувати проведення інспекційного відвідування засобами аудіо-, фото- й відеотехніки (пункт 14 Порядку №823).

9 Що необхідно знати та застосовувати суб'єкту господарювання для успішного проходження перевірки?

Зважаючи на те, що перевірки дотримання трудового законодавства можна визнати як позапланові заходи, суб'єктам господарювання потрібно завжди бути напоготові до перевірки.

Насамперед суб'єкт господарювання має знати свої права і обов'язки, зокрема і права, передбачені положеннями п. 14 Порядку №823, та належним чином бути готовим до перевірки Держпраці, а для цього необхідно пересвідчитись, що у нього є всі документи, які необхідно складати відповідно до вимог законодавства про працю, аби запобігти ризикам щодо ймовірних порушень. Якщо кадрової документації немає або її неправильно складено, то це в подальшому може слугувати підставою для притягнення до відповідальності та застосування до суб'єктів господарювання штрафних санкцій. Тому суб'єктам господарювання необхідно забезпечити правильність оформлення трудових відносин з працівниками підприємства, виплачувати заробітну плату у законодавчо визначені строки з дотриманням розмірів виплати заробітної плати, надання співробітникам гарантій і пільг, передбачених законом. Забезпечити наявність наказів щодо прийому на роботу працівників, а також штатний розклад і робочий графік, відомості з виплати заробітної плати. Здійснювати записи в трудових книжках працівників, відповідно до Інструкції про порядок ведення трудових книжок.

Можу порекомендувати суб'єктам господарювання для успішного проходження перевірки інспекторами Держпраці правильно і своєчасно оформляти документи, пов'язані з трудовою діяльністю найманих працівників, а саме: трудові книжки працівників, їхні особові картки, книгу обліку руху трудових книжок, заяви про прийняття, переведення, звільнення тощо; накази з особового складу (про прийняття, переведення, переміщення, звільнення, надання відпусток, установлення доплат, премій, надбавок тощо); таблиці обліку використання робочого часу; відомості нарахування заробітної плати; документи, що підтверджують факт виплати заробітної плати; документи, які визначають статус роботодавця (статут, положення), повноваження керівника суб'єкта господарювання (контракт, наказ або розпорядження про призначення); документи, які встановлюють трудовий розпорядок і умови праці (Правила внутрішнього трудового розпорядку, колективний договір, положення про оплату праці, графіки відпусток); накази про направлення працівників у відрядження; документи, пов'язані із залученням працівників до роботи у святкові, неробочі і вихідні дні, а також у надзвичайний час, інші документи, що містять необхідну для перевірки інформацію (наприклад, штатний розпис, попередження працівників про скорочення штату або чистельності, зміну істотних умов праці тощо). Інспектори праці мо-

жуть вимагати договори про виконання робіт з фізособами стосовно перевірки, чи не є відносини за такими цивільно-правовими договорами фактично трудовими.

10 Що можете порадити у разі підготовки працівників підприємства до проходження перевірки?

Під час проведення інспекційного відвідування інспектори Держпраці мають право наодинці або в присутності свідків ставити керівникові або працівникам запитання, які стосуються об'єкта відвідування, а також іншим особам, що володіють необхідною інформацією, запитання, що стосуються законодавства про працю, отримувати із зазначених питань усні та/або письмові пояснення. Готуючись до візиту інспекторів Держпраці, необхідно пояснити працівникам, що можуть запитувати під час перевірки: місце роботи та юридичну адресу; назву посади працівника, яка відповідає посадовій інструкції; дату приймання працівника на роботу (за наказом); офіційну заробітну плату працівника; форму виплати офіційної заробітної плати (на банківську картку або через касу підприємства) та орієнтовні дати виплат; графік роботи працівника та порядок оформлення відпустки, її тривалість і те, коли він був у відпустці останній раз; чи оформлена і де зберігається трудова книжка.

11 Які поради щодо підготовки ки заперечень до Акта перевірки Держпраці?

Нормами Порядку №823 передбачено, що за результатами інспекційного відвідування або невиїзного інспектування складаються акт інспекційного відвідування (невиїзного інспектування) (далі — акт), і в разі виявлення порушень вимог законодавства про працю — припис щодо їх усунення. Акт складають в останній день інспекційного відвідування або невиїзного інспектування у двох примірниках, які підписують інспектор праці, що його проводив, та об'єкт відвідування або уповноважена ним особа. Один примірник акта залишається в об'єкта відвідування. Якщо об'єкт відвідування не погоджується з викладеною в акті інформацією, акт підписують із зауваженнями, які є його невід'ємною частиною. Зауваження можуть бути подані об'єктом відвідування не пізніше трьох робочих днів з дня, що настає за днем підписання акта. Письмова вмотивована відповідь на зауваження надається інспектором праці не пізніше ніж через три робочих дні з дати їх надходження.

У разі незгоди суб'єкта господарювання з висновками перевірки, проведеної Держпрацею, чи фактами і даними, викладеними в акті перевірки, він має право подати свої заперечення та/або додаткові документи в порядку та у строки, визначені Порядку №823. Заперечення необхідно обґрунтувати — вказати й надати копії документів, що підтверджують ці заперечення та спростовують висновки інспекторів.

12 Яка відповідальність передбачена чинним законодавством за порушення вимог господарської діяльності/трудоного законодавства?

Чинним законодавством України за порушення вимог трудового законодавства передбачено такі види відповідальності: дисциплі-

нарна, матеріальна, адміністративна, фінансова та кримінальна.

Посадову особу, яка винна у порушенні трудового законодавства або оплати праці, може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

Згідно зі ст. 41 та ст. 147 КЗпП України, передбачено дисциплінарну відповідальність посадових осіб. До її видів належать: догана (за порушення правил внутрішнього трудового розпорядку) або звільнення (за одноразове грубе порушення трудових обов'язків та за винні дії керівника підприємства, внаслідок чого заробітна плата виплачувалася несвоєчасно або в розмірах, нижчих від установленого законом розміру мінімальної заробітної плати).

Згідно зі ст.ст. 116, 117, 134, 237 КЗпП України передбачено матеріальну відповідальність (за не виплату з вини власника або уповноваженого ним органу належних звільненому працівникові сум у визначені строки, несвоєчасну виплату зарплати понад один місяць (з вини керівника підприємства), що призвела до виплати компенсації за порушення строків її виплати, за незаконне звільнення або переведення працівника на іншу роботу, а також затримку виконання рішення суду про поновлення на роботі).

Положеннями ст.ст. 41, 41-1, 41-2, 41-3, 200, 204 КпАП України передбачено адміністративну відповідальність посадових осіб підприємств, а також фізосіб-підприємців, якщо вони є роботодавцями (за порушення встановлених термінів виплати зарплати, за фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору, за ухилення від участі в переговорах щодо укладення, зміни або доповнення колективного договору, за ненадання інформації для ведення колективних переговорів, за прийняття посадовими особами підприємств, установ, організацій на роботу громадян, за порушення порядку працевлаштування, прийняття на навчання іноземців та осіб без громадянства, надання їм житла, а також інші порушення, якщо вони сприяють іноземцям та особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України після закінчення терміну перебування або спрямовані на їх незаконну реєстрацію, оформлення документів на проживання).

Підприємства або фізособи-підприємці, якщо вони є роботодавцями, несуть відповідальність згідно зі ст. 265 КЗпП у вигляді фінансової санкції (штрафу), тобто саме ст. 265 КЗпП України передбачає фінансову відповідальність (за фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), за оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, за виплату заробітної плати (винагороди) без нарахування та сплати ЄСВ, за порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплата їх не в повному обсязі, за недотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці, за недотримання встановлених законом гарантій та пільг мобілізованим працівникам).

Статтями 170, 172, 173, 174, 175 КК України визначено кримінальну відповідальність.

13 У яких ситуаціях можна за одне порушення застосовувати фінансовий та адміні-

стративний штрафи? Наведіть приклади.

Положеннями частини 1 статті 265 КЗпП України передбачено, що посадові особи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, винні в порушенні законодавства про працю, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

Частиною 3 статті 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено, що фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), допуск до роботи іноземця або особи без громадянства та осіб, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця, на умовах трудового договору (контракту) без дозволу на застосування праці іноземця або особи без громадянства — передбачають накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб-підприємців, які використовують наймну працю, від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Абзацом 2 частини 2 статті 265 КЗпП України встановлено, що юридичні та фізичні особи — підприємці, які використовують наймну працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі: фактичного допуску працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту) — у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення.

Штраф за ч. 2 ст. 265 КЗпП — фінансова санкція, яку накладають постановою уповноваженої посадової особи Держпраці, що може бути оскаржена в судовому порядку, а штраф за ч. 3 ст. 41 КпАП — адміністративна відповідальність, яку накладають згідно з рішенням суду за результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення.

Тобто ключова відмінність двох статей — це суб'єктний склад правопорушення. Завдяки цьому одночасно до відповідальності може бути притягнуто юридичну особу як роботодавця (за ст. 265 КЗпП України) та посадову особу цієї юридичної особи (за ст. 41 КЗпП) за фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудових відносин.

Однак у разі притягнення до відповідальності фізичної особи-підприємця на підставі абз. 2 ч. 2 ст. 265 КЗпП і ч. 3 ст. 41 КпАП повністю збігаються суб'єкт відповідальності і вид порушення (допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору).

21 грудня 2018 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду в межах справи №814/2156/16 досліджував питання щодо правової можливості одночасного притягнення ФОП до відповідальності за ч. 2 ст. 265 Кодексу законів про працю України та ч. 3 ст. 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення за фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту). У своїй постанові по цій справі суд дійшов висновку, що правопорушення, передбачені в частині 2 статті 265 КЗпП України так само, як і правопорушення, передбачені у частині 3 статті 41 КЗпП, належить до адміністративної відповідальності.

З урахуванням зазначеного одночасне притягнення ФОП до відповідальності за ч. 2 ст. 265 Кодексу законів про працю України та ч. 3 ст. 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення за фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору є порушенням ст. 61 Конституції України, відповідно до якої нікого не можна двічі притягувати до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення.

Оскільки в обох нормах ідеться про юридичну відповідальність та одне й те саме правопорушення, для застосування статті 61 Конституції України необхідно з'ясувати, чи належить відповідальність, передбачена статтею 265 КЗпП України і статтею 41 КЗпП, до одного виду.

Закон не визначає, до якого саме виду юридичної відповідальності належать заходи впливу за правопорушення, передбачені у частині другій статті 265 КЗпП України.

Кваліфікуючи вид цієї відповідальності, суд бере до уваги:

(а) мету відповідальності — покарання роботодавців за порушення законодавства про працю та легалізація фонду оплати праці;

(б) характер шкоди — шкоду заподіяно суспільству, а не працівникові;

(в) вид стягнення — фінансова санкція у вигляді штрафу;

(г) суб'єкт, який притягує до відповідальності — державний орган;

(д) джерело сплати — штраф зараховується до державного бюджету.

Водночас положення абзацу 2 частини другої статті 265 КЗпП України та частини третьої статті 41 КЗпП в частині визначення правопорушення абсолютно тожні: «фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту)», а обставини, що послугували підставою їх встановлення для позивача, — ідентичні.

Враховуючи вищевикладені ознаки, а також пріоритетність тлумачення, яке найбільшою мірою відповідає інтересам суб'єкта приватного права, суд дійшов висновку, що правопорушення, передбачені у частині другій статті 265 КЗпП України так само, як і правопорушення, передбачені у частині третій статті 41 КЗпП, належить за своєю природою (основними ознаками) до такого виду юридичної відповідальності, як адміністративна відповідальність.

14 Яка, на ваш погляд, судово практика щодо проведення планових та позапланових перевірок Держпраці була на користь суб'єкта господарювання?

На мій погляд, заслуговує на увагу справа №806/2064/18 від 21 січня 2019 року, яку розглядав Сьомий апеляційний адміністративний суд за адміністративним позовом фізичної особи-підприємця до управління Держпраці у Житомирській області про визнання протиправними, відтак і скасування припису й постанови, згідно з якою було визначено, що виплата винагороди за договором підяду в один день із виплатою зарплати не є доказом наявності трудових відносин з підрядником.

ОГОЛОШЕННЯ

До відома акціонерів ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ»!

Повідомлення
про проведення позачергових Загальних зборів акціонерів
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗАПОРІЗЬКИЙ МЕТАЛУРГІЙНИЙ КОМБІНАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ»
(далі — Товариство або ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ»)
(ідентифікаційний код: 00191230; місцезнаходження: вул. Південне шосе, 72, м. Запоріжжя, Україна, 69008).

Дата та час проведення позачергових Загальних зборів: **25 листопада 2019 року об 11.00 годині.**

Місце проведення позачергових Загальних зборів: **м. Запоріжжя, вул. Незалежної України, 17 (попередня назва: вул. 40 Років Радянської України, 17), Палац культури Металургів, зал № 1.**

Час початку реєстрації учасників позачергових Загальних зборів: **25 листопада 2019 року о 09-00 годині.**

Час закінчення реєстрації учасників позачергових Загальних зборів: **25 листопада 2019 року о 10.30 годині.**

Місце реєстрації учасників позачергових Загальних зборів: **м. Запоріжжя, вул. Незалежної України, 17 (попередня назва: вул. 40 Років Радянської України, 17), Палац культури Металургів, фойє Палацу культури Металургів.**

Дата складення переліку акціонерів, які мають право на участь у позачергових Загальних зборах акціонерів (далі — Загальні збори) — **станом на 24-00 годину 19 листопада 2019 року.**

Перелік питань, що виносяться на голосування (проект порядку денного), разом з проектом рішення з питань, включених до проекту порядку денного:

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО №1:

1. Про обрання членів Лічильної комісії та прийняття рішення про припинення їх повноважень.

ПРОЕКТ РІШЕННЯ З ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

1.1.Обрати Лічильну комісію у складі:

Голова комісії: Козаченко Олександр Григорович;

Секретар комісії: Сопіна Олена Володимирівна;

Члени комісії:

Савенко Алла Леонідівна;

Маханько Наталія Вікторівна;

Пельо Тетяна Павлівна;

Ключ Наталія Павлівна;

Козлова Наталія Борисівна.

1.2. Визначити, що повноваження Лічильної комісії починаються з моменту прийняття рішення про її обрання і припиняються з моменту оголошення цих Загальних зборів акціонерів закритими.

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО №2:

2. Про прийняття рішень з питань порядку проведення Загальних зборів.

ПРОЕКТ РІШЕННЯ З ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

2.1. Затвердити наступний порядок проведення Загальних зборів: - при розгляді питання порядку денного доповідачеві надається до 10 хвилин;

- під час обговорення питань до доповідача надається до 5 хвилин;

- зміна порядку розгляду питань порядку денного не допускається.

2.2. Питання порядку денного розглянути у наступному порядку:

1) Про обрання членів Лічильної комісії та прийняття рішення про припинення їх повноважень.

2) Про прийняття рішень з питань порядку проведення Загальних зборів.

3) Про затвердження/схвалення договорів поруки, укладених Товариством з АТ «АЛЬФА-БАНК».

4) Про надання згоди на укладення додаткової угоди до договору поруки, укладеного з АТ «АЛЬФА-БАНК».

5) Про призначення (обрання) суб'єкта аудиторської діяльності (зовнішнього аудитора, аудиторської фірми), затвердження умов договору, що укладається з суб'єктом аудиторської діяльності, встановлення розміру оплати його послуг.

6) Про припинення повноважень Генерального директора ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ».

7) Про обрання нового Генерального директора ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ».

8) Про затвердження умов та підписання Контракту з новим Генеральним директором ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ».

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО №3:

3. Про затвердження/схвалення договорів поруки, укладених Товариством з АТ «АЛЬФА-БАНК».

ПРОЕКТ РІШЕННЯ З ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

3.1. Затвердити/схвалити договори поруки, укладені Товариством з АТ «АЛЬФА-БАНК» на загальну суму, що перевищує розмір 10% статутного капіталу Товариства, загальний строк реалізації яких перевищує 12 місяців та строк дії договорів не визначений певною календарною датою, а саме:

3.1.1. затвердити/схвалити договір поруки №165-П/19 від 15.08.2019 року (далі — Договір поруки), укладений Товариством з АТ «АЛЬФА-БАНК» (ідентифікаційний код — 23494714), у відповідності з яким Товариство поручається перед АТ «АЛЬФА-БАНК» за виконання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ДНІПРОВСЬКИЙ КОКСОХІМІЧНИЙ ЗАВОД» (ідентифікаційний код — 05393085), далі — Боржник, у повному обсязі своїх обов'язків за до-

говором про відкриття кредитної лінії № 82-МВ/17 від 21 грудня 2017 року (далі — Кредитний договір);

3.1.2. затвердити/схвалити договір поруки №164-П/19 від 15 серпня 2019 року (далі — Договір поруки 1), укладений Товариством з АТ «АЛЬФА-БАНК» (ідентифікаційний код — 23494714), у відповідності з яким Товариство поручається перед АТ «АЛЬФА-БАНК» за виконання Боржником договору про відкриття кредитної лінії № 34-МВ/19 від 26 червня 2019 року (далі — Кредитний договір 1);

3.2. Уповноважити Генерального директора ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ» на власний розсуд змінювати умови, викладені в Договорі поруки та в Договорі поруки 1, умови, пов'язані з будь-якими змінами обсягу відповідальності Товариства за Договором поруки, в тому числі такі, внаслідок яких відбудеться збільшення обсягу відповідальності Товариства за Договором поруки, зокрема, але не виключно, будь-які зміни Кредитного договору та/або Кредитного договору 1, внаслідок яких збільшується або зменшується розмір частини (траншу) кредитної лінії, що надається Боржнику, та/або розмір процентів за користування кредитною лінією/траншем, та/або комісійних винагород, та/або неустойки (пені, штрафів), та/або розмір будь-яких інших платежів, які Боржник, згідно з Кредитним договором та/або Кредитним договором 1 повинен сплачувати Банку, зміна строку користування частиною (траншем) кредитної лінії та інші умови Кредитного договору та/або Кредитного договору 1, виконання яких забезпечено Договором поруки, при цьому укладені додаткові угоди (угоди про внесення змін) про внесення вищезазначених змін не потребують окремого рішення Загальних зборів акціонерів Товариства про укладення/затвердження, і встановлена порука залишиться чинною протягом строку дії Договору поруки, а Товариство буде відповідати перед Банком у тому ж обсязі, що і Боржник, з урахуванням будь-яких майбутніх змін обсягу відповідальності Боржника за Кредитним договором та/або Кредитним договором 1.

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО №4:

4. Про надання згоди на укладення додаткової угоди до договору поруки, укладеного з АТ «АЛЬФА-БАНК».

ПРОЕКТ РІШЕННЯ З ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

4.1. Надати згоду на збільшення обсягу відповідальності Товариства за договором поруки №165-П/19 від 15 серпня 2019 року (далі — Договір поруки) та надати Товариству згоду на укладення із АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «АЛЬФА-БАНК» Додаткової угоди до Договору поруки, у відповідності з якою Товариство поручиться перед АТ «АЛЬФА-БАНК» за виконання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ДНІПРОВСЬКИЙ КОКСОХІМІЧНИЙ ЗАВОД» (ідентифікаційний код — 05393085), далі — Боржник у повному обсязі своїх обов'язків за Договором про відкриття кредитної лінії № 82-МВ/17 від 21 грудня 2017 року (далі — Кредитний договір), згідно з умовами якого АТ «АЛЬФА-БАНК» відкрив/відкриє Боржнику відновлювану мультивалютну кредитну лінію з наступними умовами: ліміт кредитної лінії — еквівалентний сумі, що не перевищує 20 000 000,00 (двадцять мільйонів) доларів США з можливістю надання у межах кредитної лінії коштів у гривні, доларах США та євро, строк дії кредитної лінії — не більше ніж до 31 грудня 2022 року; сплата процентів за користування кредитною лінією у гривні у розмірі не більше 22% (двадцять два відсотка) річних, сплата процентів за користування кредитною лінією у доларах США не більше 10% (десять відсотків) річних, сплата процентів за користування кредитною лінією у євро не більше 10% (десять відсотків) річних.

4.2. Надати згоду на будь-які майбутні зміни Кредитного договору, в тому числі такі, внаслідок яких відбудеться збільшення обсягу відповідальності Товариства як поручителя, зокрема, але не виключно, будь-які зміни Кредитного договору, внаслідок яких збільшується розмір частини (траншу) кредитної лінії, строк користування частиною (траншем) кредитної лінії та/або розмір процентів за користування кредитною лінією/траншем, та/або розмір комісійних винагород, та/або розмір неустойки (пені, штрафів), та/або розмір будь-яких інших платежів, які Боржник згідно з Кредитним договором повинен сплачувати Банку та за виконання яких Товариство поручиться згідно з Договором поруки, і погодитися з тим, що такі зміни не є підставою для припинення поруки, наданої Товариством, та не потребують окремого рішення Загальних зборів акціонерів Товариства, і встановлена порука залишиться чинною протягом строку дії Договору поруки, а Товариство буде відповідати перед Банком у тому ж обсязі, що і Боржник, з урахуванням будь-яких майбутніх змін обсягу відповідальності Боржника за Кредитним договором.

Дана згода є безумовною, безвідкличною і не обмеженою строком дії.

4.3. Уповноважити Генерального директора ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ» визначати та змінювати решту умов Додаткової угоди до Договору поруки та підписати Додаткову угоду до Договору поруки від імені Товариства, а також вносити зміни в решту умов Договору поруки та підписувати пов'язані з цими змінами всі додаткові угоди до нього, що будуть укладатися в майбутньому.

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО №5:

5. Про призначення (обрання) суб'єкта аудиторської діяльності (зовнішнього аудитора, аудиторської фірми), затвердження умов договору, що укладається з суб'єктом аудиторської діяльності, встановлення розміру оплати його послуг.

ПРОЕКТ РІШЕННЯ З ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

5.1. Призначити (обрати) ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КПМГ АУДИТ» (ідентифікаційний код — 31032100) суб'єктом аудиторської діяльності для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Товариства (окремої та консолідованої) станом на та за рік, що закінчується 31.12.2019 року.

5.2. Затвердити умови договору, що укладається із ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «КПМГ АУДИТ» як із суб'єктом аудиторської діяльності, та встановити розмір оплати послуг суб'єкта аудиторської діяльності згідно умов даного договору.

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО № 6:

6. Про припинення повноважень Генерального директора ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ».

ПРОЕКТ РІШЕННЯ З ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

6.1. Припинити повноваження Генерального директора Товариства Шурми Ростислава Ігоровича 25.11.2019 року.

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО № 7:

7. Про обрання нового Генерального директора ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ».

ПРОЕКТ РІШЕННЯ З ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

7.1. Обрати Генеральним директором ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ» Мироненка Олександра Григоровича з 26.11.2019 року до 02.04.2022 року.

ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО № 8:

8. Про затвердження умов та підписання Контракту з новим Генеральним директором ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ».

ПРОЕКТ РІШЕННЯ З ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО:

8.1. Затвердити умови Контракту з новим Генеральним директором ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ» Мироненком Олександром Григоровичем.

8.2. Уповноважити Голову цих Загальних зборів акціонерів ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ» підписати Контракт з Генеральним директором Товариства Мироненком Олександром Григоровичем.

Для реєстрації акціонерам необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу (паспорт), а представникам акціонерів — паспорт та довіреність на право участі та голосування на Загальних зборах, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства України.

Акціонери можуть ознайомитися з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного Загальних зборів, особисто або через уповноваженого представника до дати проведення Загальних зборів за адресою: вул. Південне шосе, 72, м. Запоріжжя, Україна, 69008, кабінет №14, з понеділка по п'ятницю — з 9-00 до 16-00, за винятком неробочих та святкових днів, а також у день проведення Загальних зборів — за місцем їх проведення. Посадова особа, відповідальна за організацію ознайомлення акціонерів з документами — Генеральний директор Товариства Шурма Ростислав Ігорович. Відповідальна особа за проведення ознайомлення акціонерів з документами — Тонконог Наталія Анатоліївна. Акціонери (їх представники) при собі повинні мати документ, що посвідчує особу, належно оформлену довіреність. Також з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного Загальних зборів та інформацією, передбаченою ч. 4 ст. 35 Закону України «Про акціонерні товариства», можна ознайомитися на веб сайті <https://zaporizhstal.com>.

Кожний акціонер має право внести пропозиції щодо питань, включених до проекту порядку денного загальних зборів Товариства, а також щодо нових кандидатів до складу органів Товариства, кількість яких не може перевищувати кількісного складу кожного з органів. Пропозиції акціонерів направляються на ім'я Генерального директора ПАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ» за адресою: вул. Південне шосе, 72, м. Запоріжжя, Україна, 69008 не пізніше ніж за 20 днів до дати проведення загальних зборів Товариства, а щодо кандидатів до складу органів товариства — не пізніше ніж за сім днів до дати проведення Загальних зборів. Пропозиції щодо включення нових питань до проекту порядку денного повинні містити відповідні проекти рішень з цих питань. Пропозиції щодо кандидатів у члени Наглядової ради Товариства мають містити інформацію про те, чи є запропонований кандидат представником акціонера (акціонерів), або про те, що кандидат пропонується на посаду члена наглядової ради — незалежного директора. Пропозиція до проекту порядку денного загальних зборів Товариства подається в письмовій формі із зазначенням прізвища (найменування) акціонера, який її вносить, кількості, типу та/або класу належних йому акцій, змісту пропозиції до питання та/або проекту рішення, а також кількості, типу та/або класу акцій, що належать кандидату, який пропонується цим акціонером до складу ор-

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Сквер Волонтерів тепер вінчає стела

Фото з мережі Фейсбук

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

УШАНУВАННЯ. Пам'ятний знак завбільшки півтора на три метри, на якому викарбувано силуети волонтера та воїна на повен зріст, відкрили в Тернополі. А ще на цій стелі великими літерами виведено: «Сквер Волонтерів пам'яті Віктора Гурняка».

Пластун, фотокореспондент, батько дворічної донечки Віктор Гурняк у перші місяці російської агресії на українському Донбасі зайнявся волонтерством: збирав кошти, закуповував необхідне спорядження та речі для оборонців рідної землі. Як каже його мати Марія Гурняк, улітку 2014 року син двічі звертався до Тернопільського міськвійськомату, бо прагнув влитися в армійські лави. Йому відмовили через певні проблеми зі здоров'ям. У вересні того самого року Віктор поїхав на Луганщину і став служити добровольцем у 24-му батальйоні територіальної оборони «Айдар». Поблизу села Сміле Слов'янського району 19 жовтня п'ять років то-

му тернополянин загинув, коли під мінометним обстрілом вивозив автомашину з поля бою поранених побратимів.

Лише 27 осеней відрахувала йому доля. Поховали героя на Личаківському кладовищі у Львові. У цьому місті живуть його дружина й донька. Тернопільська міськрада присвоїла Вікторові Гурняку посмертно звання почесного громадянина міста.

Цьогоріч міська рада Тернополя вирішила назвати іменем Віктора Гурняка сквер Волонтерів, що прилягає до площі Героїв Євромайдану. За словами Вікторів друга депутата міської ради Назара Зелінки, кілька років тому про реконструкцію скверу йшлося на громадських слуханнях. Молоді архітектори ініціативи URBAN.te розробили концепцію громадського простору. Впорядкували пішохідні ділянки, подбали про лавочки і нове освітлення. Згодом посадили 27 дерев і кущів червоного барбарису. На виготовлення і встановлення пам'ятної стели оголосили акцію збирання коштів.

Цей пам'ятний знак відтепер у сквері Волонтерів пам'яті Віктора Гурняка

І ось на п'яті роковини загибелі Віктора Гурняка (псевдо «Гарт», «Гартік», позивний «Олігарх») цей пам'ятний знак відкрили. Тут стала діяти фотовиставка «Життєпис Вікто-

ра Гурняка у світлинах». Роковинам загибелі героя-айдарівця присвятили показ документального фільму про його життя, рідні, друзі та знайомі поділилися спогадами про нього.

Захисники з виставою «Сто тисяч» вирушають Україною

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

РЕАБІЛІТАЦІЯ МИСТЕЦТВОМ. У Вінниці в Будинку офіцерів відбувся незвичайний захід: учасники АТО/ООС, волонтери та члени їхніх родин показали глядачам виставу «Сто тисяч» Івана Карпенка-Карого. У складі трупи семеро акторів, четверо з них пройшли дорогами неоголошеної війни. Під час вистави глядачі гучними оплесками дякували аматорам за майстерну гру, за те, що у їхньому виконанні тема твору і тепер звучить дуже актуально. А по завершенні дійства зал аплодував стоячи.

Ідея реабілітації військовослужбовців творчістю належить Барському міському художньому аматорському театру спільно з Барською міською радою. Матеріально проект підтримував Український культурний фонд. Саме у місті Бар цього року на День захисника Вітчизни

вперше зіграно виставу «Сто тисяч» (режисер-постановник Ірина Дедова, музику написав Олександр Дедов).

Тепер з Вінниці колектив повезе виставу на схід — у Маріуполь, Слов'янськ, Севе-

родонецьк, а завершить тур у Косові (Івано-Франківська область). Вхід безплатний.

«Ми хочемо показати, що наші герої, вернувшись додому, затребувані, що солдат, який побував у зо-

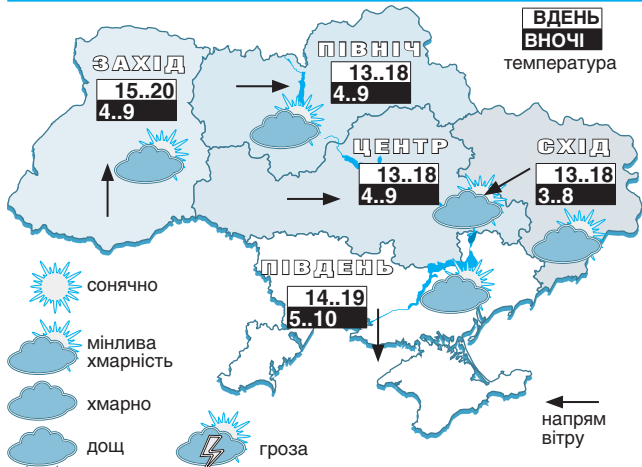
ну АТО/ООС, може знайти себе у мистецтві. Змінити гвинтівку на маску Мельпомени і стати зіркою сцени», — сказав волонтер Роман Григор'єв, який грає роль Герасима Калитки.

Фото з сайту vimbazar.com

Учасники АТО з ентузіазмом і задоволенням грають на сцені

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 26 ЖОВТНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+4 +9	+14 +19	Черкаська	+3 +8	+14 +19
Житомирська	+3 +8	+14 +19	Кіровоградська	+4 +9	+14 +19
Чернігівська	+3 +8	+13 +18	Полтавська	+3 +8	+12 +17
Сумська	+2 +7	+12 +17	Дніпропетровська	+4 +9	+13 +18
Закарпатська	+4 +9	+17 +22	Одеська	+7 +12	+14 +19
Рівненська	+3 +8	+13 +18	Миколаївська	+5 +10	+15 +20
Львівська	+3 +8	+17 +22	Херсонська	+6 +11	+13 +18
Івано-Франківська	+3 +8	+17 +22	Запорізька	+4 +9	+14 +19
Волинська	+4 +9	+14 +19	Харківська	+3 +8	+13 +18
Хмельницька	+4 +9	+14 +19	Донецька	+4 +9	+12 +17
Чернівецька	+2 +7	+16 +21	Луганська	+1 +6	+13 +18
Тернопільська	+4 +9	+14 +19	Крим	+6 +11	+14 +19
Вінницька	+4 +9	+15 +20	Київ	+7 +9	+16 +18

Укргідрометцентр

Може з'явитися свій Нью-Йорк

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ПЕРЕПЕРЕЙМЕНУВАННЯ. На Донеччині виникла цікава ситуація у селищі міського типу Новгородське, яке у майбутньому може повернути собі стару назву Нью-Йорк. Сліди заснування населеного пункту на березі річки Кривий Торець варто пошукати у Залізній балці на місці козацького зимівника Кальміуської паланки Війська Запорізького Низового. А у 1892 році тут заснували колонію німці-переселенці, які й дали їй назву Нью-Йорк. 1938-го колишня колонія в донецькому степу отримала статус селища міського типу, але вже 1951-го представники радянської влади вирішили, що поєднання назв «селище Нью-Йорк Дзержинського району Сталінської області» має вигляд не зовсім гармонічний. Тому указом президії верховної ради УРСР населений пункт стали звати Новгородське. І ось недавно у селищі відбулися громадські слухання, під час яких місцеві жителі (нині їх тут понад 10 тисяч осіб) ухвалили звернення до Верховної Ради України із проханням повернути історичну назву Нью-Йорк. Таку ініціативу громадян уже підтримала селищна рада і голова Донецької обласної державної адміністрації Павло Кириленко. Тепер люди з нетерпінням очікують на відповідне рішення на столичному рівні.

Звідки коні на кордоні?

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

СПРАВА №. Несподіваний живий вантаж виявили сумські прикордонники неподалік села Лугівка Великописарівського району поблизу українсько-російського кордону. У машині ГАЗель, яку вони зупинили, четверо громадян України із Сумської та Харківської областей перевозили чотирьох коней. Під час поглибленої перевірки з'ясувалося, що один із пасажирів був без документів, свідоцтво про реєстрацію автомобіля мало ознаки підроблення, на момент зупинки автомобіля не було товаро-супровідних документів на коней. Тож правоохоронцям не залишалося нічого іншого, як доставити порушників прикордонного режиму разом із живим вантажем до Великописарівського відділення поліції для з'ясування всіх обставин. Як повідомила пресслужба Сумського прикордонного загону, складено відповідні протоколи, направлено два повідомлення про протиправні діяння, які можуть підпасти під чинність статті 358 ККУ: підроблення документів, печаток, штампів та бланків та їх збут чи використання.